

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Rycerskość nie pacyfizm

Skąd się wywodzi obserwowany przez nas w całej Polsce zwycięski pochód myślenia „prawicowego“ w polityce zagranicznej? Nie ma dziś chyba żadnej grupy politycznej w ofensywie, która by nie posiadała od dawien dawna lub nie przybrała sobie w ostatnich czasach, obok innych określeń odróżniających przymiotnika jeszcze jednego „narodowy“.

Żadne rozważania teoretyczne na temat nieaktualności dawnych podziałów na lewicę i prawicę, ani inne za wiłe rozumowania tu nie pomogą, o ile nie uwzględnimy najistotniejszej cechy w naturze człowieka — kultu siły, siły, która w każdym normalnym organizmie jest naturalnym źródłem życia.

Naród realny, wiedzący instynktem samozachowawczym, porzuca chętnie wszystkie mrzonki dla jednej tylko sprawy — ugruntowania swej potęgi, wzmocnienia sił żywotnych. Wiadomy symbol potęgi narodu — armia, jest jego dumą i umiłowaniem największym.

W pierwszych latach niepodległości Polski sztucznie hamowano to umiłowanie. Żyły tragiczne wspomnienia wielkiej wojny, w której żadna strona nie była stroną własną. Dzieliły uprzedzenia, wynikające z przynależności do różnych formacji. Mogło zależeć niektórym ze starszego pokolenia, aby młodzież nie była do munduru zbyt obojętna.

Dziś podział na legionistów, dowódców, hallerczyków, żeligowszczyków nie ma już żadnego znaczenia.

Wśród tych na których przyszła kolej złożenia w razie potrzeby dani krwi ojczyźnie, wśród młodej kadry służby stałej i w wielkiej armii rezerwy różnic nie ma.

A młodzież? Młodzież też wyłamała się spod wpływu „starszych“. Ją anachronizmy nie obchodzą. Zdobycie serca młodzieży dziś można już tylko poprzez armię. W armii widzi bowiem ona jedyną gwarantkę zrealizowania tęsknot do wielkich czynów i bohaterstwa.

Chłopcom oczy od maleńkości

świecą się na widok żołnierzy — i ręką na to nie poradzić nie umie.

Czy jest w tym coś złego? Czy na leżałoby temu przeciwdziałać drogą wychowywania, jak tego chcą niektórzy pacyfściści?

Polska tradycja, polska racja stała się zawsze nawiązywać będzie do Chrobrego, do Jagiełły, do Batorego, Władysława IV i Piłsudskiego. Ci co wjeżdżali zbrojnie do Kijowa, Pskowa i Moskwy będą w Polsce cześć zażywać, a nie ci, którzy pozwalali wrogom bezkarnie wjeżdżać do Warszawy. Na to już żadnej rady nie ma.

Czy można stąd wyciągać wniosek, że jesteśmy militarystami? Państwu, które się zbroją, które mają duży przyrost naturalny, postawić zarzut militarystyki jest łatwo. Trudniej jest zrozumieć, że pacyfizm sam przez się stanowi skuteczną broń, jako propaganda, w ręku różnych, wyłącznie egoistycznych potęg, że pacyfizm upatruje niesłusznie największe zło w tym cierpieniu fizycznym jakie spada na ludzi w razie wojny.

Dla pojedynczych ludzi i dla całych narodów znacznie niebezpieczniejsze niż rany i śmierć byłoby za-

tracenie dążenia do rozwoju i do powiększenia tego, zdawałoby się najbardziej brutalnego pierwiastka, jakim jest siła fizyczna i potęga militarna.

Takie jest już prawo naturalne samego życia.

Polacy byli znani jako obrońcy słabych. Często powtarza się, że sympatie Polaków są zazwyczaj po stronie słabszego. Język nasz znalazł doskonałe określenie dla tej cechy charakteru — rycerskość.

Rycerskości nie ma tam, gdzie nie ma rycerza, gdzie nie ma siły. Rycerskość — nie pacyfizm — może zapewnić obronę słabszym w sposób realny. Historia Polski przedrozbiorowej zna tego przykłady. Lewica polityczna w Polsce Niepodległej jednak włączyła pacyfizm do swego programu. Humanitaryzm polityczny stał się w ten sposób jak gdyby uzupełnieniem humanitaryzmu społecznego.

Kombinacja ta nie zdała egzaminu wobec prób życia i kto wie czy to nie stało się istotną przyczyną klęski myślenia politycznego w kategoriach lewicowych.

P. Lem.

Obrady Rady Naczelnej O. Z. N. nad zasadniczymi zagadnieniami

Fragment z obrad Rady Naczelnej O. Z. N. w sali Oficerskiego Kasyna Garnizonowego. W pierwszym rzędzie, w gronie członków Rady Naczelnej, siedzi Premier gen. Sławoj-Składkowski.

WARSZAWA, (PAT). — W piątek 20 bm. toczyły się obrady poszczególnych komisji zagadnieniowych, wy-

lonionych przez Radę Naczelną Obow. Zjednoczenia Narodowego.

KOMISJA ROLNA, której przewodniczył GEN. GALICA, debatowała nad zagadnieniami racjonalnej organizacji rolnictwa, zreferowanymi przez DR. WOJTYŚIAKA.

Na KOMISJI INWESTYCYJNEJ, której przewodniczył GEN. GÓRCEK, referat o zasadach racjonalnego programu inwestycyjnego wygłosił INŻ. GAJKOWICZ.

KOMISJA NARODOWOŚCIOWA pod przewodnictwem DYR. KATELBACHA obradowała nad kwestią żydowską.

KOMISJA OŚWIATOWA, której przewodniczył PROF. BYSTRON, obradowała nad sprawą likwidacji analifabryzmu, zreferowaną przez DR. DĄBROWSKIEGO.

W obradach komisji rolnej brał udział szef OZN GEN. ST. SKWARCZYŃSKI.

O godz. 19 odbyło się plenarne posiedzenie Rady Naczelnej OZN, na którym referat o warunkach opłacalności intensywnej produkcji rolnej wygłosił PŁK. TADEUSZ LECHNICKI.

Łotewski wicemin. oświaty w Polsce

WARSZAWA, (PAT). — W przejeździe z Rygi do Budapesztu przybył do Warszawy 19 bm. łotewski wiceminister oświaty ks. Camanis w towarzystwie naczelnika Viganisa i ks. redaktora Tropsa.

W dniu 20 bm. goście złożyli wizyty wiceministrom W. R. i O. P. płk. dypl. Błęszyńskiemu i prof. dr. Aleksandrowiczowi, poczem zwiedzili szkołę powszechną przy ul. Solec, Gimnazjum Batorego oraz Uniwersytet Józefa Piłsudskiego a następnie byli podejmowani śniadaniem przez p. wiceministra prof. dr. Aleksandrowicza.

Litwa zaciąga pożyczkę wewnętrzną

KOWNO, (PAT). — „Lietuvos Aidas“ donosi, że rada ministrów na wczorajszym posiedzeniu poleciła ministerstwu skarbu rozpisanie krótkoterminowej pożyczki do wysokości nominalnej 20 milionów litów.

Król włoski w drodze do Trypolisu

SYRAKUZY, (PAT). — Przybył tu król i cesarz Wiktor Emanuel III, en tuzjastycznie powitany przez ludność. Wieczorem król odpływa na jacht „Savoya“ do Trypolisu.

350.000 żołnierzom chińskim grozi zagłada

Defilada wojsk japońskich w Suzhou. Pościg za rozgromionymi oddziałami chińskimi

TOKIO (Pat). Dziś w Suzhou odbyła się defilada oddziałów północnej i południowej armii japońskiej.

50 dywizyj chińskich w sile około 350 tys. żołnierzy zostało otoczonych przez wojska japońskie. Wśród tych oddziałów znajduje się również 10 dywizyj doborowych wojsk marszałka Czang-Kai-Szeka.

Zdołały się uratować tylko 6 dywizyj, które wycofały się w kierunku m. Kweitah przed upadkiem Suzhou. Podczas walk ulicznych padło w Suzhou około 3000 żołnierzy chińskich. Na wzgórzach, otaczających miasto

Japończycy wzięli do niewoli przeszło 4.000 jeńców.

Wojska japońskie energicznie ścigają cofającego się przeciwnika i dziś z rana odcięli odwrót Chińczykom, zajmując m. Szwangkou. Chińczycy cofają się w kierunku południowo-zachodnim, jednak wobec odroczenia tej drogi odwrotu, skierowali się na południowo-wschód do obszaru obfitującego w jeziora.

Podczas pościgu Japończycy zajęli wiele miejscowości. Lotnictwo japońskie ostrzeliwuje i bombarduje cofających się Chińczyków.

Przedstawiciel głównej kwatery cesarskiej oświadczył, że w wyniku zwycięstwa pod Suzhou 4 prowincje: Szantung, Honan, Kiangsu i Anhwei zostały opanowane przez Japończyków i już wypowiedziały posłuszeństwo rządowi marsz. Czang-Kai-Szeka.

Zwycięstwo Japończycy zawdzięczają w głównej mierze udatnemu manewrowi w południowym Szantungu, który ściągnął na siebie uwagę dowództwa chińskiego. Dowództwo to

dzięki chwilowemu sukcesowi pod m. Taierezuang nie zorientowało się w zamiarach dowództwa japońskiego, które prowadziło koncentryczne natarcie na Suzhou od północy i południa. Zdobyte tak ważne węzła kolejowego nadzwyczaj zwiększa ruchliwość wojsk japońskich w Chinach i łowność ich Srodkowych. Przedstawiciel głównej kwatery dodał, że walka w Chinach będzie kontynuowana aż do zwycięskiego końca.

Marszałek książę Kanin wystosował do generałów Terauchi i Hata, do wodzących wojskami w Chinach Północnych i Srodkowych depeche gratulacyjne z okazji zdobycia Suzhou.

W Tokio wywieszono flagi i uczczono pamięć poległych chwilą milczenia.

W związku z zwycięstwem opinia publiczna domaga się natarcia na Hankou i Kanton. Zwolennicy dalszego natarcia wskazują, że po zajęciu wyspy Amoi i Suzhou Japończycy winni opanować Chinę Południową z Kantonem.

Samoloty chińskie zjawyły się nad Osaką

Hankau (Pat). Chińska Rada Wojkowa ogłasza, iż dziś rano, po raz pierwszy silna eskadra chińskich samolotów dokonała raidu ponad południowo-zachodnią Japonią, docierając do Osaka.

Eskadra chińska zrzucała większą ilość ulotek propagandowych.

Lord Rothermere nawołuje Anglię do porozumienia z Niemcami

LONDYN, (ATE). — Znany angielski magnat prasowy, lord Rothermere występuje ponownie, po raz drugi w ciągu ostatnich ośmiu tygodni, na łamach swych pism za porozumieniem z Niemcami. Lord Rothermere podkreśla, że przyjaźń angielsko-niemiecka jest koniecznym warunkiem pokoju światowego i nawołuje swych współziomków do pracy nad poro-

zumieniem „największego mocarstwa morskiego z najsłabszą potęgą militarną na świecie“.

W dalszym ciągu swego artykułu lord Rothermere omawia indywidualność kanclerza Hitlera podkreślając jego wysoką kulturę oraz wiadomości z dziedziny muzyki, malarstwa i architektury.

280 oficerów i 2910 legionistów ubyło z szeregów włoskich walczących w Hiszpanii

RZYM, (PAT). — Oficjalnie komunikują, że straty oddziałów włoskich podczas działań wojennych na południe od rzeki Ebro od dn. 9 marca do 10 maja r. b. wy-

noszą: 76 oficerów i 596 legionistów zabitych, 10 legionistów zaginionych, 4 legionistów wziętych do niewoli oraz 204 oficerów i 2300 legionistów rannych.

90.000 jeńców wzięły wojska gen. Franco

LIZBONA, (PAT). — W Burgos ogłoszono oficjalne liczby wziętych do niewoli milicjanów czerwonych. Na dzień 27 kwietnia 10.000 jeńców znajdowało się w stanie oskarżenia za przestępstwa kryminalne, popelnione przeciw mieniu i bezbronnym mieszkańcom. 6.997 jeńców, posiadających uzdolnienie fachowe pracuje w różnych zakładach na tyłach, 30.962 pracuje przy odbudowie zniszczonych osied-

li, reparacji dróg i na robotach polnych, 42.885 jeńców znajduje się w obozach koncentracyjnych. Razem do dn. 27. 4. wojska gen. Franco wzięły przeszło 90 tys. jeńców.

SARAGOSSA, (PAT). — Korespondent Havasa donosi, że wczoraj o godz. 16 pierwsze oddziały wojsk gen. Franco, po przedzone przez dziesięć czołgów, wkroczyły do Villafranca del Cid.

Spisek wojskowy przeciw Stalinowi na Kaukazie

LONDYN, (ATE). — „Daily Express“ donosi, że Stalin zrezygnował z zamiaru spędzenia urlopu na Kaukazie ponieważ komisariat spraw wewnętrznych miał otrzymać wiadomości, o planowanym zamachu na jego życie.

W różnych miastach Kaukazu 300 oficerów i żołnierzy, podejrzanych o spisek przeciwko Stalinowi, który pozostanie przez całe lato w Moskwie i będzie tylko wjeżdżał na krótkie okresy czasu do swej podmiejskiej rezydencji.

W związku z tym miano aresztować

Do faktycznego zjednoczenia myśli i czynów

będzie dążyć Kongres Społeczno-Obywatelskiej Pracy Kobiet

Przemówienie przez radio p. Marszałkowej A. Piłsudskiej

WARSZAWA (Pat). W związku z mającym się odbyć w dniach od 25—30 czerwca b. r. Kongresem Społeczno-Obywatelskiej Pracy Kobiet, Pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska, jako przewodnicząca Kongresu, wygłosiła 20 bm. o godz. 17 przemówienie przez radio, które poniżej w całości podajemy.

W dniu 25 czerwca 1938 r. rozpoczyna się w Warszawie Obrada I Kongresu Społeczno-Obywatelskiej Pracy Kobiet, która będzie trwać przez cały tydzień. Będzie to pierwszy kongres, omawiający pracę społeczno-obywatelską kobiet, pierwszy kongres zorganizowanych sił kobiecych, obejmujących przeszło 200 tysięcy członkiń.

Za miesiąc podsumujemy więc nie wygadane, nie obiecywane, w pięknych i szumnych hasłach i frazesach reformy, a podsumujemy faktyczną realną, planowo zorganizowaną pracę społeczną i duchową kobiet, realizowaną jak zawsze przez kobiety — z entuzjazmem i beinteresownością.

Jest to praca tylko pewnej części kobiet polskich, która weźmie udział dobro wolnie w kongresie. Kongres nie obejmuje jeszcze całej rzeszy kobiet. Świadomie nie agitowaliśmy za liczniejszym udziałem w kongresie, gdyż wolałyśmy tę uzgadniającą czynność przeprowadzić najpierw na mniejszym odciłku.

Przygotowujemy kongres przez 3 lata. I dziś powiedzieć możemy, że osiągnęłyśmy już duży sukces: poznałyśmy się wzajemnie. Przed kongresem, pracując na tych lub innych odcinkach pracy społecznej, nie raz wzajemnie przeszkadzałyśmy sobie: nieraz nie domyślałyśmy się nawet wyników i inicjatywy stowarzyszeń pracujących obok nas. Praca dla kongresu była tą platformą, która nas zbliżyła. Przez to wspólne zasiadanie w jednej komisji i omawianie zagadnień, tak żywo nas obchodzących, wzbogaciłyśmy życie organizacji naszych w nowe doświadczenia.

Świadczymy, że taka wspólna praca dla kongresu nie pozwala zasklepić się w rozdzobych formułkach, nie pozwala sprzecyzować na laurach, a każde sukca nam, przez wzajemne porozumienie i współpracę nowych dróg.

Pozwolę sobie przytoczyć słowa Marszałki:

„Z takiej jedynie ustepliwości wza-
jemnej, z takiego jedynie szanowania
wzajemnego, z takiej jedynie umiejęt-
ności podawania do wspólnej pracy
dłoni wszystkim wypływa moc wielka
w chwilach trudnych i w chwilach kry-
zysów”.

Omawiając wspólne bolączki i wady,
wynikające nie tylko z warunków zew-
nętrnych, a tkwiące nie raz w naszej psy-
chice i przyzwyczajeniach, przez spojrze-
nie prawdzie w oczy, postawienie zagad-
nień jasno i wyraźnie, podkreślenie wie-
lu usterek — doszliśmy do dokładnego
ich sprzecyzowania, w naszych referatach,
wnioskach i dezyderatach.

Wspólna praca nad realizacją tych
wniosków pozwoli nam prawdopodobnie
na usunięcie wielu wad i bolączek, poz-
woli na wspólne realizowanie inicjatywy
jednostek, dalsze korzystanie ze współ-

nych doświadczeń, oraz pogłębianie i udo-
skonalanie naszej dotychczasowej pracy.

W pozytywnym wyniku, kongres, miej-
my nadzieję, będzie unormowaniem sto-
sunków międzytowarzyszeniowych, za-
początkowaniem faktycznego zjednocze-
nia myśli i czynów.

Wierzmy, że dajemy czyn. Marszał-
ka mówi:

„Jedynie czyn ma znaczenie. Naj-

lepsze chęci pozostają bez skutku, o ile
nie pociągają za sobą następstw prak-
tycznych”.

Wiedza i nauka jest dla nas dostępną.
Musimy rozumieć i zdawać sobie sprawę,
my matki i wychowawczynie naszych có-
rek i synów, iż na nas spada wielka odpo-
wiedzialność za młode pokolenie. Jakich
wychowamy obywateli, takie będzie spo-
łeczeństwo.

Premier rumuński przybył do Warszawy

WARSZAWA (Pat). 20 bm. o godz. 22,33 przybył do Warszawy premier rumuński, patriarcha Miron Cristea.

Na dworcu głównym, udekorowa-
nym flagami o barwach narodowych
rumuńskich i polskich oraz przybra-
nym zielenią, dostojnego gościa powita-
li: pan premier, gen. Sławoj-Skład-
kowski, metropolita Dionizy, wicemi-
nister M. S. Z. Szembek, wiceminister
w r. i o. p. Alexandrowicz, ks. bis-
kupi kościoła prawosławnego w Pol-
sce: grodzieński — Sawa i ostrogski
— Simon, członkowie ambasady ru-
muńskiej, dyrektor depart. wyznań w
Min. W. R. i O. P. Potocki, p. o. sze-
fa protokoły dyplomatycznej A. Łu-
biański, wicedyr. dep. w M. S. Z. Ko-
byłański, prezydent miasta st. War-

szawy Starzyński, wicewojewoda Jur-
gielewicz, ppłk. Czuruk. Przybyli ró-
wnież poseł grecki Collas i charge
d'affaires jugosłowiański Koic.

Ponadto byli obecni: prezes Zw.
Strzel. Paschalski, członkowie Towa-
zystwa Polsko-Rumuńskiego oraz
poczet sztandarowy Koła Polsko-Ru-
muńskiego przy gimnazjum im. Alek-
sandra Kozińskiego.

Premierowi rumuńskiemu, patriar-
sze Mironomi towarzyszą w podróży
do Polski: ks. metropolita Visarion,
minister pełnomocny Jon Brosu, szef
sekretariatu patriarchy Velicu Dudu,
charge d'affaires ambasady polskiej
w Bukareszcie Poniński, charge d'aff-
aires ambasady rumuńskiej w War-
szawie płk. Dimitrescu.

Litwa weźmie udział w wystawie Asnyka w Polsce

KOWNO (PAT). — Na posiedzeniu
z dnia 19 bm. Zarząd Zw. Pisarzy Litew-
skich przyjął zaproszenie Komitetu Uc-
zczenia Asnyka do wzięcia udziału w wy-
stawie przez nadesłanie przekładów dzieł
Asnyka na język litewski. Wiceprezowi
Związku poecie Ludwikowi Girze oraz po-

ecie Rutkauskowi powierzono zebranie
eksponatów. Komisja Związku korzysta z
pomocy kierownika muzeum teatralnego.

Należy dodać, że jest to pierwszy ofic-
jalny kontakt sfer literackich Polski i Lit-
wy.

Z kolei delegacja Węgrów z Czechosłowacji uda się do Londynu

LONDYN (ATE). — W najbliższym
czasie należy się liczyć z wizytą przedsta-
wicieli mniejszości węgierskiej w Czecho-
słowacji w Londynie. Wizyta przedstawi-
cieli ludności węgierskiej w stolicy Anglii
byłaby logicznym następstwem niedawnej
wizyty Konrada Henleina. Reprezentanci
Węgrów, zamieszkałych w Czechosłowacji
nawiązali kontakty z angielskimi ko-
łami politycznymi.

BRATYSŁAWA (PAT). — Duże wra-
żenie wywołała w Słowacji wiadomość
podana przez prasę węgierską, że po wi-
zycie Henleina mają się udać do Londynu
na skutek zaproszenia angielskich koł par-
lamentarnych również przywódcy mniejszo-
ści węgierskiej w Czechosłowacji Sul-
lo i Jaross.

Celem ich wizyty będzie poinformowa-

nie parlamentarzystów angielskich o po-
łożeniu i postulatach mniejszości węgier-
skiej.

Kronika telegraficzna

— Wybory do sejmiku kłajpedzkiego.
Pisma donoszą, że jesiennie wybory do
sejmiku kłajpedzkiego będą przeprowa-
dzone na zasadzie ustawy wyborczej z r.
1925 zmienionej w r. 1935.

— Pojedynek między literatami. —
20 bm. odbył się pojedynek na szpady
pomiędzy autorami dramatycznymi Bern-
steinem i Bourdetem.

Bourdet jest ranny w prawe ramię. —
Do pojednania przeciwników nie doszło.

Prof. W. Staniewicz w Rzymie

Prof. W. Staniewicz w dniu 19 bm. wyjechał do Rzymu jako delegat Rządu polskiego na XIV Konferencję Międzynarodowego Instytutu Rolnictwa

Zakończenie międzynarodowej konferencji taryfowej w Wilnie

W Wilnie obradowała dwudniowa międzynarodowa konferencja taryfowa w sprawie ustalenia stawek dla przewozów tranzytowych pod kierownictwem dra Orłowskiego z Min. Komunikacji w Warszawie. W obradach poza przedstawicielem delegata polskiego brali udział delegaci

Niemiec i Czechosłowacji pp. Seemann i Richter.

W wyniku obrad powzięto cały szereg uchwał. Dalszy ciąg wileńskiej konferencji w rozszerzonym składzie odbędzie się w pierwszej połowie czerwca w Dreźnie.

Krwawe zamieszki niemiecko-czeskie w Brnie

PRAGA, (ATE). — W związku ze zbliżającymi się wyborami do samorządu gminnego dochodził w Czechosłowacji do coraz częstszych załogów pomiędzy członkami partii Niemców sudeckich a ludnością czeską. Atmosfera polityczna staje się coraz bardziej napięta.

Wedle ostatnich doniesień, doszło w nocy z czwartku na piątek do szczególnych zamieszek w Brnie. Członkowie partii sudeckiej odbywali zgrupowanie przedwyborcze w „Domu niemieckim” (Deutsches Haus), w którym to zebraniu brało udział około 3.000 Niemców. Przed budynkiem lokalu partii niemieckiej zgromadził się tłum złożony z około tysiąca Czechów, który po ukończeniu zebrania, w chwili, w której członkowie partii niemiecko-sudeckiej zaczęli opuszczać budynek, przewal kordon policji i rzucił się na wychodzących, wykrzykując obelżliwe wyrazy, oraz obrzucając ich kamieniami. Doszło do starć, w czasie których kilka osób zostało zranionych. Straż porządkowa Niemców sudeckich, chcąc

zapobiec poważniejszym zajściom, zatrzymała tych uczestników zebrania, którzy nie opuścili jeszcze budynku, nielicznym zaś, którzy wyszli, nakazano powrót do budynku. Czeskie organy bezpieczeństwa, a więc policja oraz kompania żandarmerii, którą trzeba było wezwać na pomoc, rozproszyła z trudem tłum manifestantów w późnych godzinach nocnych. Całkowity spokój udało się przywrócić dopiero o godz. 2 w nocy. Policja przeprowadziła szereg aresztowań. Wedle zapodań Niemców sudeckich 8 osób narodowości niemieckiej odniosło poważniejsze rany w czasie tych starć.

Starcie z żołnierzami

BERLIN, (PAT). — Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Pragi, iż wczoraj po południu w Komołau w Sudetach doszło do starcia pomiędzy żołnierzami czeskimi a ludnością niemiecką, przy czym wiele osób jest poranionych, m. in. poseł partii Niemców sudeckich Nemetz,

Plany premiera Hodży w stosunku do zagadnień narodowościowych w Czechosłowacji

PRAGA, (PAT). — Premier Hodża wygłosił wczoraj na konferencji prasowej z udziałem przedstawicieli dzienników wchodzących do koalicji rządowej przemówienie na temat aktualnych zagadnień politycznych.

Jeżeli chodzi o statut narodowościowy — oświadczył Hodża — stwierdzić na leży, iż rząd ustalił pewne podstawowe zasady w ten sposób, aby z jednej strony mogły być one rozwinięte w zarządzenia ustawowe, a z drugiej strony być przedmiotem rokowań z zainteresowanymi czynnikami. Wobec struktury narodowościowej Czechosłowacji premier Hodża wypowiada się za rozwiązaniem zagadnień narodowościowych w sposób podstawowy i całkowity, oparty na zasadzie administracji autonomicznej i proporcjonalności.

W najbliższej przyszłości odbędą się rokowania z mniejszościami. Rokowania z partią Niemców sudeckich oznaczają

stopniowe przeniesienie odpowiedzialności również na tę partię.

Żadne z państw nie było jeszcze w takiej sytuacji, w jakiej znajduje się Czechosłowacja — oświadczył dalej Hodża — wskazując na ogromny wzrost ruchu narodowo-socjalistycznego. Rozrost tego ruchu stawia rząd czeski wobec jednego z najpoważniejszych zadań polityki wewnętrznej.

Premier Hodża następnie wypowiedział swój pogląd na umowę pilsburską, zajmując stanowisko całkowicie sprzeczne z poglądami autonomistów słowackich na ten układ. Premier Hodża oświadczył, iż umowa pilsburska nie jest układem prawnym, lecz tylko zobowiązaniem moralnym. Sygnatarusze umowy pilsburskiej nie myśleli o dualizmie ani o odrębnych ciałach prawodawczych słowackich, ale o wspólnym państwie. Premier Hodża dowodził, iż większość postanowień umowy pilsburskiej została już zrealizowana.

Mecz tenisowy Polska -- Włochy został przełożony na dziś

MEDIOLAN, (PAT). — W piątek miał się rozpocząć w Mediolanie mecz tenisowy o Puchar Davisa pomiędzy reprezentacją Polski i Włoch. Tymczasem plany organizatorów przekreślił ulewny deszcz, który pada od wczoraj po 3-miesięcznym okresie suszy. Organizatorzy postanowili wobec tego przesunąć termin rozpoczęcia meczu o 24 godziny.

Losowanie zawodów dało następujące wyniki:

W sobotę walczyć będą Hebdza z Canepela i Tłoczyński z de Stefanim.

W niedzielę para Taroni — Quintavalle gra z parą polską, której skład usta-

lony będzie dopiero po sobotnich singlach.

W poniedziałek rozegrane zostaną pozostałe single. Hebdza walczyć będzie ze Stefanim, a Tłoczyński z Canepela.

Nasi tenisiści, którzy pod kierownictwem radcy Oichowicza przybyli we środę do Mediolanu, trenowali i znajdują się w dobrej formie. Prasa włoska poświęca dużo miejsca zawodom, przy czym oceniając bardzo wysoko zalety naszych tenisistów, przypuszcza jednak, że Włochom uda się wywalczyć zwycięstwo.

Niemcy prowadzą 2:0 z Norwegią

W piątek rozpoczął się w Berlinie mecz tenisowy o Puchar Davisa pomiędzy Niemcami i Norwegią. Pierwszego dnia Niemcy odnieśli dwa zwycięstwa i prowadzą 2:0. Startujący w barwach Niemiec Metaxa pokonał Haareasa 2:6, 5:7, 6:2, 6:3, 7:5, a Henkel wygrał z Jenssenem 6:0, 6:0, 6:1.

Mecz Polska — Francja, odległ się w Warszawie

POZNAŃ, (PAT). — Zarząd Polskiego Związku Bokserskiego postanowił organizację meczu bokserskiego Polska — Francja odebrać Łodzi i powierzyć Warszawskiemu Okr. Zw. Bokserskiemu. Powodem tej decyzji było urządzenie w Łodzi w tym samym dniu konkurencyjnej imprezy międzynarodowej.

Pierwsze truskawki

LWÓW, (ATE). — Z Rzeszowa donoszą: W Rzeszowie pojawiły się w sprężonej pierwsze truskawki i pomidory ze zbiorów miejscowych. Ceny są dość wysokie i tak za 1 kg. truskawek liczą zł. 15, a za 1 kg. pomidorów — zł. 10.

Z niespokojnego Meksyku

Na zdjęciu widzimy prezydenta Cardenasa w chwili wygłaszania przemówienia przed mikrofonem, podczas państwowej uroczystości w Mexico City. Osoba prez. Cardenasa jest dziś szczególnie popularna w świecie z powodu jego energicznych reform, skierowanych do unarodowienia przemysłu naftowego — co pociągnęło za sobą gwałtowną reakcję Stanów Zjednoczonych i W. Brytanii, zainteresowanych czynnie w meksykańskim kopalnictwie naftowym.

Giełda warszawska

z dnia 20 maja 1938 r.

Belgi belgijskie	89,20
Dolary amerykańskie	527,50
Dolary kanadyjskie	524,00
Floreny holenderskie	294,64
Franki francuskie	14,94
Franki szwajcarskie	121,75
Funtki angielskie	26,44
Guldery gdańskie	100,25
Korony czeskie	11,70
Korony duńskie	118,05
Korony norweskie	132,83
Korony szwedzkie	136,45
Liry włoskie	22,50
Marki fińskie	11,69
Marki niemieckie	213,07
Marki niemieckie srebrne	114,00
Tel Aviv	26,20

Papiery procentowe:

Pożyczka wewnętrzna	65,00
Pożyczka inwestycyjna pierwsza	—
Pożyczka inwestycyjna druga	82,00
Pożyczka konwersyjna	70,20
Pożyczka konsolidacyjna	68,00
8 proc. ziem. dol. kupon	92,78

Oświadczenie premiera Rumunii przed wyjazdem do Polski

Patriarcha Miron, premier Rumunii, przed wyjazdem do Polski złożył na ręce korespondenta PAT dla prasy polskiej następujące oświadczenie:

Podróż moja do Polski, projektowana początkowo w charakterze patriarchy, a obecnie również, jako premiera Rumunii, napęła mnie głęboką radością. Przybywając na gościnną ziemię polską, odbudowaną po półtorawiekowych cierpieniach i zaciętych walkach, przynoszę ze sobą wraz z głębokim i szczerym podziwem dla wielkich zalet narodu polskiego, całą miłość, przyjaźń i gorące zapewnienia solidarności narodu rumuńskiego, ściśle związanego z Waszym krajem nie rozzerwalnym i żywotnym sojuszem.

W charakterze najwyższego hierarchy Kościoła prawosławnego Rumunii, oceniając wydarzenia historyczne, które miały miejsce do dnia dzisiejszego, uważam wskrzeszenie mocarstwa polskiej za doniosły fakt polityczny oraz za rządzenie opatrności Boskiej.

Życie narodu w różnych fazach jego rozwoju, a przede wszystkim znaczenie jego w świecie, nie jest zależne jedynie od granic, w jakich jest on zamknięty. Czynnikiem decydującym w historii kultury i cywilizacji narodu jest ponad wszystko niezachwiana wiara w Boga, w wyższą sprawiedliwość racji, którą reprezentuje w nieustannej jego misji na ziemi. Naród polski pod tym względem pokonał trudności, które wydawały się tak często nie do przezwyciężenia. Wielką wytrwałość, z jaką walczył w celu urzeczywistnienia swoich ideałów, wzbudziła zrozumiały podziw i uznania całego świata. Walcząc o wolność i niepodległość, Polska wysłała

do wszędzie swoich najświetniejszych synów, wzbogacając w ten sposób dorobek kulturalny ludzkości nazwiskami, które uwieczniły się w dziełach świata.

Kraj, który wzbogacił kulturę światową, wydając takich gorących patriotów, jak Kościuszko i Piłsudski, takich poetów i pisarzy, jak Mickiewicz, Słowacki i Sienkiewicz, w malarstwie takiego Matejkę, kompozytorów jak Chopin, Moniuszko, Szyma-

nowski i Paderewski — ten kraj musi się pomyślnie rozwijać nie tylko dla dobra swego narodu, ale i dla dobra cywilizacji całej ludzkości.

Szczęśliwy jestem przeto, że dana mi jest sposobność poznać Polskę i być wobec Waszego Narodu wyrazicielem szczerych i głęboko przyjaźnych uczuć całej Rumunii, związanej z Waszym bohaterkim krajem wyższymi interesami: politycznymi, kulturalnymi i gospodarczymi.

Rada naczelna międzynarodówki nie chce związków sowieckich

W Oslo Rada Naczelna Międzynarodówki Związków Zawodowych uchwaliła 16 głosami przeciwko 4 wnioskowi większości, wzywając

do odrzucenia warunków, od których Sowietkie Związki Zawodowe uzależniły swe przystąpienie do wspomnianej międzynarodówki.

Katastrofa samolotu sowieckiego wracającego z Ziemi Franciszka Józefa

Moskiewska Agencja TASS donosi: W dn. 18 bm. samolot „N. 212”, powracający z ziemi Franciszka Józefa, uległ katastrofie w czasie startu z lotniska pod Archangielskiem. Na pokładzie samolotu znajdowało się 16 osób, a wśród nich dowódca oddziału lotniczego Babuszkin i komendant samolotu Moszkowski. W kilka chwil po starcie jeden z motorów samolotu „N. 212” zatrzymał się a następnie stanął w płomieniach. Pilot natychmiast usiłował lądować i wówczas samolot po-

zetknął się z ziemią poderwał się i runął w fale rzeki Dźwiny. Samolot zatonął.

Wśród ofiar, jakie zginęły w czasie katastrofy znajdują się wymieniony już znakomity pilot sowiecki Babuszkin, inż. Żurowski, lekarz Rossels, mechanik górski. Pozostali pasażerowie i członkowie załogi doznał ciężkich obrażeń.

Na wieść o katastrofie samolotu „N. 212” rząd sowiecki postanowił urządzać uroczysty pogrzeb ofiar katastrofy na koszt państwa.

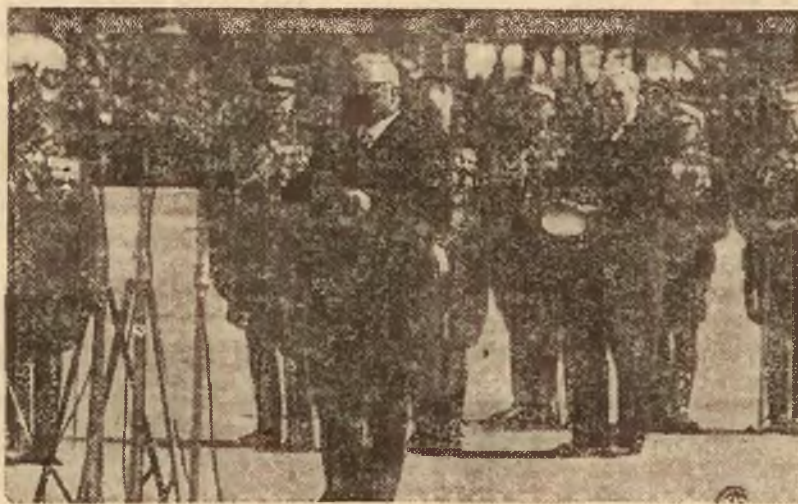
Śmierć czterech osób w katastrofie samochodowej

Pat z Poznania donosi: Wczoraj około godz. 21 wydarzyła się na szosie kornickiej w pobliżu wsi Jarzyski w odległości 11 km od Poznania, straszna w skutkach katastrofa samochodowa.

Pędzący w stronę Poznania z szybkością 120 km/godz. samochód właściciela firmy „Wul-Gum” Antoniego Kwiatkowskiego, zawadził na błotniku o furman-

kę konną, wpadł następnie w pełnym pędzie na przydrożne drzewo, rozbijając się doszczętnie. P. Kwiatkowski, który się znajdował przy kierownicy, oraz trzej pasażerowie: właściciel „garażu międzynarodowych” Edward Szejkowski, 63-letni Władysław Bretschneider z Poznania oraz Roman Matuszewski, który jest inżynierem architektem z Poznania, ponieśli śmierć na miejscu.

Narodowe święto łotewskie

Podczas narodowego święta Łotwy w dniu 15 bm. prezydent Ulmanis wygłosił przemówienie przez radio, który to moment widzimy na powyższym zdjęciu.

TATARZY LITEWSCY

STANISŁAW KRYCZYŃSKI. *Tatarzy litewscy. Próba monografii historyczno-etnograficznej.* Warszawa 1938 r.

Dr ABDULLAH ZIHNI SOYSAL. *Z dziejów Krymu. Polityka kultura, emigracja.* Wyd. Kwartal. „Wschód”.

Po raz trzeci społeczeństwo tatarskie w Polsce oddaje do użytku czytelników obszerny tom, streszczający dawne i obecne dzieje naszej tatarszczyzny.

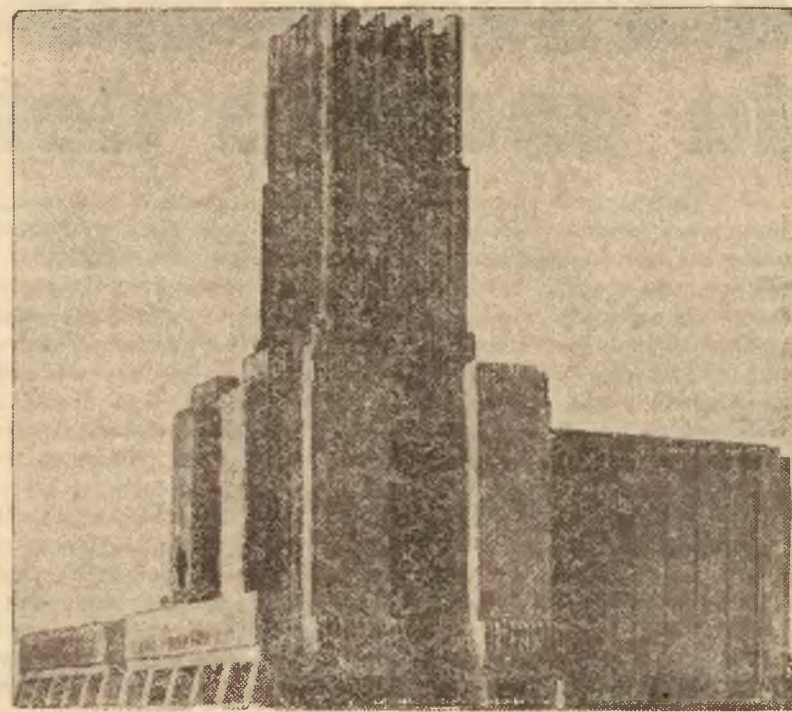
Tow I ujrzał świat w Wilnie w 1932 r., II w Zamościu w 1935 r., obecny w Warszawie. Tamte zawierały wiadomości o stosunku Tatarów do Polski, o łączności z rodakami z Krymu, i w ogóle z całym wschodem muzułmańskim, ostatni jest próbą syntetycznej monografii litewsko-polskich Tatarów. Znaną są wartościowe, ale nie wyczerpujące przedmioty prace Czackiego, Muchlińskiego, Bartoszewicza, Talki-Hrynczewicza, z których czerpał p. Kryczyński do swej monografii, opartej na kilkuletnich studiach i poszukiwaniach.

Autor zwiedził osobiście ośrodki tatarskie na Wileńszczyźnie, rozmawiał z mullahami i muezynami, przeglądał stare księgi i rękopisy, odnalazł znachorów i czarowników. Wobec małej liczby Tatarów u nas, bo liczymy ich

na 9 tys w trzech północno-wsch. woj. Polski (wileńskim, nowogródzkim, białostockim), tym ciekawsze stają się dzieje tego odłamku wielkiego narodu, który tylekroć toczył sławne boje z Polską, zachowując w stosunku do niej rycerski obyczaj.

Od końca XIV w. dzieje jeńców wojennych Witolda Wielkiego lub osadników dobrowolnych łączą się z dziejami Rzeczypospolitej. Zwni są przez swoich historyków Lipkami, cz. litewskimi. Nie tylko Gedymin, Kiejstut i Olgiert posługują się pocztami tatarskimi w walkach z Krzyżakami, system ten trwa i później, księżęta litewscy wywołują drużyny zaciężne z Krymu, lub też idzie stamtąd dobrowolna emigracja wskutek jakichś klęsk wojennych czy zatargów chłanów pomiędzy sobą. Dzieje Tatarów u nas opisuje księga z r. 1558 — „Risale”. Właściwym twórcą systematycznego osadnictwa Tatarów w W. Ks. Litewskim, jest „Król Wit”, cz. Witold, wspomniany i opiewany przez

Świątynia pod wezwaniem Opatrzności Bożej w Warszawie

Projekt budowy świątyni pod wezwaniem Opatrzności Bożej, stanowiącej wolumen narodowe, uchwalone przez pierwszy Sejm Rzeczypospolitej po odzyskaniu niepodległości państwa, wszedł w stadium realizacyjne. Świątynia stanie w dzielnicy Marszałka Józefa Piłsudskiego. Reprodukujemy przyjęty przez komitet budowy projekt świątyni — dzieło prof. Bohdana Pniewskiego.

NA WIDOWNI

RED. BOL. WIT ŚWIĘCICKI PRZECHODZI DO „SŁOWA”?

W związku z obiegającymi Wilno pogłoskami o zasadniczych zmianach w prasie miejscowej obowiązek dziennikarski każe nam zanotować jeszcze jedną nie sprawdzoną wiadomość.

Bolesław Wit Święcicki — redaktor naczelny i wydawca (tak jest) „Kuriera Powstanieckiego” znudzony kłopotami wydawniczymi zamierza podobno porzucić biurko redaktorskie i objąć dział reporterki miejskiej w „Słowie”.

Redaktora naczelnego „Kuriera Powstanieckiego” natomiast będzie poszukiwał w drodze plebiscytu wśród własnych czytelników według systemu ankietowego dotychczas stano wającego patent i monopol „Słowa”. A więc wzajemna wymiana świadczeń i usług. Życzymy powodzenia przy tej transakcji.

„KRAKOWSKI KURIER WIECZORNY” ORGANEM KLUBU DEMOKRATYCZNEGO.

Na łamach „Krakowskiego Kuriera Wieczornego” ukazało się oświadczenie wydawnictwa o jego reorganizacji, objęciu kierownictwa redakcji przez red. Eugeniusza Mroczka oraz kierownictwa administracji przez p. Tadeusza Piłę. Równocześnie ukazało się oświadczenie Klubu Demokratycznego w Krakowie, stwierdzające oficjalną współpracę z dniem 15 bm. między Klubem Demokratycznym a tym piśmem, w związku z wejściem do wydawnictwa i redakcji członków Klubu Demokratycznego. Obecni kierownicy wydawnictwa, pp. Eugeniusz Mroczek i Tadeusz Piła są działaczami Krak. Klubu Demokratycznego.

OBRADY STR. PRACY.

W związku z posiedzeniem Rady Naczelnej Stronnictwa Pracy, w dniu 28 maja br. odbędzie się plenarne posiedzenie Zarządu Głównego Str. Pracy. Zarząd uchwalił ostateczny tekst rezolucji na Radę Naczelną, która odbędzie się w dniu 29 bm. z następującym porządkiem dziennym: o godz. 9 Msza św. w kościele św. Krzyża. O godz. 10 rozpoczyna się obrady plenarne w czasie których wygłosi sprawozdanie Rady Naczelnej pre-

zes Józef Haller. Referat polityczny wygłosi prezes Karol Popiel, referat o polityce zagranicznej — redaktor Stanisław Sopiela z Katowic, koreferat — gen. Marian Kukiel z Krakowa. Na zjeździe nastąpi jednocześnie uzupełnienie składu Zarządu Głównego. Przewiduje się też zmianę na stanowisku prez. Rady Naczelnej.

PROCES IDZIKOWSKIEGO I MICHAŁSKIEGO W WARSZAWIE.

Onegdaj od rana odbywała się rozprawa przy drzwiach zamkniętych.

Do południa składał swoje zeznania świadek Pines.

Na jeden tylko moment po południu wznowiono jawność rozprawy by postawić pytanie biegłemu grafologowi Kwiecińskiemu. Dotyczyło ono oceny grafologicznej owego po kwitowania, które będący już na łożu śmierci Karol Wendt wręczył, rzekomo pod przykryciem, Idzikowskiemu. Orzeczenie biegły Kwieciński złożył za parę dni.

POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO „WICI”.

22 bm. w Warszawie odbędzie się posiedzenie Zarządu Głównego „Wici” przy udziale dyr. Ignacego Solarza.

„WICI” ORGANIZUJĄ NOWE STRONNICTWO?

W kręgach politycznych krąży uprzedzone pogłoski o powstaniu nowego stronnictwa politycznego na terenie wsi. Ruch ten mają organizować młodzi działacze Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici” oraz szereg działaczy, którzy dawniej wystąpili z Stronnictwa Ludowego.

CYKL ODCZYTÓW GEN. ROJA.

General Roja wygłosi w ciągu maja i czerwca kilka odczytów w szeregu ośrodków młodzieży robotniczej w całym kraju. Jak wiadomo, gen. Roja przemawiał dotąd na zebraniach ludowych, ostatnio jednak stosunek między ludowymi a gen. Roją oziębził się na skutek nieuchwalenia przez ostatni kongres Stronnictwa Ludowego wysuwanych przez niego wniosków, tak że gen. Roja zgłosił swój akces do PPS.

Cicho sza

Dajcie nam autocary!

Na okres Zielonych Świąt zgłosiło się na Śląsku 15.000 ślązaków, pragnących zwiedzić kraj. Niestety zaledwie trzecia część będzie mogła wyjechać. Z powodu braku wagonów.

Od pół roku wołamy; dajcie nam autocary. Jak motoryzacja to na całego. Nie tylko małe „setki”, ale i ogromne pudła.

PKP mogłyby pomyśleć o tym właśnie rodzaju komunikacji. Łotwa i Estonia zgłaszają wycieczki autobusowe nie tylko do Polski, ale nawet do Włoch via Czechosłowacja, Węgry, Jugosławia. My nie możemy na wci obsługiwać własnych ślązaków.

Porozstawienie 10-ciu tysięcy ślązaków na Zielone Świąta w domu, za karę (jaką?), nietychreżeczne dzieci, byłoby poważnym błędem zarówno politycznym jak i turystycznym. Motoryzacja autocarowa musi mieć pierwszeństwo przed zmotoryzowaniem pana Jasia z panią Jasiową, w małym fiaciku. Zanim jednak „cicho sza” dzisiaj stanie się ciałem, radzimy ślązakom wsiąść na motocykle i hajda na camping do Wileńszczyzny. Namioty i dziewoje do gospodarstwa nie zbędne.

Przybywajcie. Lasy i jeziora Wileńszczyzny czekają na Was

N. N. N.

Wszędzie i zawsze przyda się książka z

Biblioteki Nowości

Wilno, ul. Jagiellońska 10. Tel. 13-70.

OSTATNIE NOWOŚCI — klasyczna literatura szkolna — naukowa.

Czynna od 11 do 19 godz.

Abonament miesięczny — 1 zł 50 gr.

Kaucja 3 zł.

Wysyłka na prowincję.

Dlaczego armia japońska nie podbiła dotąd Chin?

Pewna ilość niewzruszonych zdawałoby się do niedawna dogmatów obowiązywała w stosunku do wartości armii japońskiej i charakteru tego narodu. Żołnierz japoński cieszył się najlepszą reputacją, zdobył na polach bitew w pierwszej wojnie z Chinami oraz z carską Rosją. Uchodził za niezwykle walecznego, skłonnego do aktów bohaterskich, a równocześnie mniemano, że odznacza się żelazną dyscypliną co sprawiło, że Japończyków bardzo często nazywano Prusakami wschodu, obejmując tym określeniem nie tylko ich cechy wojskowe, ale i zmysł łady i wytrwałość w życiu państwowym i społecznym.

Legenda ta dotkliwie wyszczerbiła się w czasie ostatnich miesięcy kampanii wojennej w Chinach. Obiektywnie oceniając sytuację, musi się stwierdzić, że wprowadzenie ogrom Chin i olbrzymia ilość ludności chińskiej są czynnikami utrudniającymi szybkie zakończenie wojny, ale z drugiej strony wrodzony pacyfizm chiński i niedoskonałość armii chińskiej pod każdym względem z punktu widzenia organizacji, dyscypliny, zaopatrzenia, umiejętności do wódców itd. czyniły z przeciwnika Japonii czynnik łatwy do pokonania. Fakt, że armia chińska zdobywa się na dłuższe okresy oporu, a nawet zrywa się do kontrofensywy, skłania do rewizji poglądów o wartości armii japońskiej.

Już od pewnego czasu tytuł Prusaków Wschodu w zastosowaniu do Japończyków pojawia się rzadziej. Okazało się niestety, zwłaszcza na początku kampanii wojennej, że tak jak dowództwo armii nie stosuje się do dyrektyw rządu w Tokio, podobnie poszczególni dowódcy i oddziały postępują często na własną rękę, pragnąc odznaczyć się i nie licząc się z ogólnym planem.

Niepowodzenia wojenne i presja państw zagranicznych, których interesy naruszane były nieraz przez niezdiscyplinowanych żołnierzy japońskich, doprowadziły do zmiany na stanowisku naczelnego wodza japońskiego, którym w miejsce odwołanego generała Matsui został generał Hata. Było to zadośćuczynienie dla Ameryki i Anglii, a równocześnie wyciągnięcie konsekwencji z faktu, że głównodowodzący na oczach międzynarodowych obserwatorów nie umiał sobie zapewnić posłuchu swoich podkomendnych.

Polityczne założenia wojny chińskiej przygotowane były zresztą przez stronę japońską. Twierdziła ona, że nie walczy z Chinami, ale z uciskającym je rządem Cziang-Kai-Szeka, który ulegając wpływowi sowieckim, działa na szkodę interesów japońskich. Usunięcie tego rządu — twierdzili Japończycy — wyrówna automatycznie dotychczasowe przeciwieństwa japońsko-chińskie.

Chłop chiński, nekany olbrzymimi podatkami nakładanymi nań przez chińskich gubernatorów i marszałków, niepewny życia i mienia, wystawianych na szwank przez żołnierzy chińskich, nie otrzymujących żołdu i pożywienia i wskutek tego dokonywujących nieraz napadów bandyckich, mógł nawet życzliwie przyjąć okupację japońską, o ile ia zapewniłaby mu większe niż dotąd bezpieczeństwo i możliwość życia. Stało się jednak inaczej. Zdiscyplinowana armia łatwo by ten cel osiągnęła. Lecz żołnierze japońscy wymknęli się z rąk swoich dowódców, dopuszczając się niesłychanych aktów okrucieństwa w

stosunku do ludności, wskutek czego całe Chiny ogarnięte zostały pożarem nienawiści w stosunku do najeźdźców.

Pierwsze wiadomości o okrucieństwach japońskich nadeszły z Tai-juan, stolicy prowincji Szansi. W większych rozmiarach rozegrały się sceny gwałtów i morderstw po zajęciu Nankinu. Gen. Matsui zarządził wtedy paradę swoich wojsk, aby ujść je na nowo w karby dyscypliny, ale nie osiągnął w ten sposób trwałych skutków. Generał Araki, b. minister wojny, pośrednio potwierdził te pogłoski w rozmowie z zagranicznym dziennikarzem, mówiąc, że wykroczenia żołnierzy japońskich w stosunku do ludności cywilnej są następstwem ciężkich strat poniesionych w walkach o Szanghaj. Mężny opór żołnierzy chińskich pociągał w ten sposób za sobą fatalne skutki dla cywilnej ludności chińskiej.

Zdziczenie i upadek dyscypliny w armii japońskiej są rezultatem nieoczekiwanego długiego trwania wojny. W roku zeszłym zajęcie Pekinu przez Japończyków dokonywało się w najzupełniejszym

porządku i świadczyło o doskonałej dyscyplinie. Po paru miesiącach sytuacja radykalnie się zmieniła. W tym samym Pekinie zdarzył się napad żołnierzy japońskich na poselstwo brazylijskie, w Tsingtao ludność cywilna a zwłaszcza kobiety w obawie o życie i mienie wychodzi jak najrędniej z mieszkań. Podobnie opiewają opowiadania misjonarzy z rozmaitych miejscowości tej części Chin, która została zajęta przez Japończyków.

Powodem tej zmiany zachowania się armii japońskiej jest charakter narodowy Japończyków, skłonnych do porywów entuzjazmu i objawów wielkiego męstwa, ale ulegających zdenerwowaniu w obliczu niepowodzeń. Japończyk nie znosi klęski. Traci wtedy panowanie nad sobą, staje się dziki i okrutny. Następstwa tego faktu są ujemne pod każdym względem. Wywołały bowiem w Chinach solidarną nienawiść i opór, wpłynęły na zmianę opinii zagranicy, a w samej Japonii poruszają się obecnie obawy o powrocie zdziczałej armii do kraju po zakończeniu wojny.

Samolot braci Adamowiczów

będzie służyć skoczkiem spadochronowym

Samolot, na którym bracia Adamowiczowie przelecieli w roku 1934 Atlantyk, ma służyć skoczkiem spadochronowym.

W warsztatach parku lotniczego w Bydgoszczy ukończono już przeróbkę tego samolotu i przystosowano go do nowych jego zadań. W najbliższych dniach samolot rozpocznie swoją służbę.

Samolot braci Adamowiczów typu „Bellanca”, jest jednosilnikowym górnopłatem, o kabine, mogącej pomieścić 4 osoby (po przeróbce). Nadaje się do skonał do skoków spadochronowych. Samolot został w r. 1934 zakupiony przez zrzeszone w LOPP społeczeństwo i miał stanąć w muzeum lotniczym. Ponieważ

jednak projekt muzeum lotniczego nie do czekał się jeszcze realizacji, LOPP postanowił samolot Adamowiczów przeznaczyć na razie do szkolenia skoczków spadochronowych.

Nasze spadochroniarstwo odczuwało dotąd b. silnie brak odpowiedniej maszyny do skoków. Skoki dotąd odbywano z samolotów komunikacyjnych Fokker, które trzeba było każdorazowo uzyskiwać od PLL „Lot”.

Samolot braci Adamowiczów zostanie przydzielony ośrodkowi wyszkolenia spadochronowego LOPP, który ma powstać w Warszawie.

Kto przewozi naftę Okręty-cysterny w rękach trzech państw

Europa sprowadza 90% niezbędnej dla swych potrzeb nafty z morza. Do przewożenia nafty używane są specjalne okręty-cysterny. Ile ich jest? Według danych statystycznych, liczba kursujących na morzach okrętów cysterny sięga 1.110 jednostek liczących po 3.000 i więcej ton. Ogólny tonaż floty cysternowej sięga zatem liczby z górą 8 milionów ton, co stanowi 15% tonażu światowego marynarki handlowej.

Jakie kraje przodują w transporcie nafty na własnych okrętach?

Pierwsze miejsce zajmuje największy zarazem producent nafty — Stany Zjednoczone, które posiadają przeszło 30% wszystkich kursujących okrętów-cystern. Drugie miejsce przypada Anglii, do której należy 29% okrętów-cystern, trzecie Norwegii, która dysponuje 22% tych okrętów, Francja zaś posiada 4,5%, inne państwa posiadają resztę, tj. 4,5%.

Norwegia, która dysponuje tak wielką ilością okrętów-cystern, zużywa małą tylko ich część na przewóz nafty dla siebie, natomiast wykorzystuje tę flotę dla prze-

wozu płynnego paliwa na rachunek innych państw.

Or. —o—

Gdzie zdrożało i gdzie stałało w 1929 i w 1937 r.

Porównanie wskaźników kosztów utrzymania w różnych krajach z roku 1929 i 1937 prowadzi do bardzo pocieszającego rezultatu. Polska jest krajem, który zajmuje w tej tabeli pierwsze miejsce pod względem spadku kosztów utrzymania, który wyraża się cyfrą 38,3 proc.

Wzrost kosztów utrzymania (w 1929 i 1937 r.) wyraził się w Chile cyfrą 61,7 proc. w Chinach — 22,2 proc., w Grecji — 13,6 proc., we Francji — 11,3 proc., w Portugalii — 6,4 proc., w Danii — 4,4 proc.

Spadek kosztów utrzymania (1929 i 1937) wyraził się w Polsce cyfrą 38,3 proc., w Niemczech cyfrą 18,8 proc., w Szwajcarii — 15,1 proc., w USA — 11,6 proc., w Italii — 9,3 proc., w Belgii — 8,2 proc., w Czechosłowacji — 5,7 proc., w Anglii — 5,5 proc., w Szwecji — 3,9 proc., w Norwegii — 0,1 proc.

syjskiego, mniej zamożni, na wsi, lub w małych miasteczkach osiedli, zajmują się rolną, sadownictwem (słynne ogórki trockie). Są wśród nich ludzie oddani sprawie niepodległości; tu wspomnieć należy nazwiska A. Sulkiego i S. Bielaka. Zapamiętać trzeba także, że w każdym powstaniu, jak i w 1812 r. znajdujemy nazwiska Tatarów w ruchu wyzwoleniczym przeciw Rosji.

Wojna światowa rozproszyła Tatarów po obszarach Rosji, w zamęcie rewolucji były robione próby utworzenia niezależnego państwa Krymu i Azerbejdżanu za inicjatywą gen. Macieja Sulkiwicza.

Po opracowaniu części historycznej dziejów tatarszczyzny u nas, zajmuje się autor stroną obyczajową, traktującami plemiennymi i rodowymi rodzin osiadłych w Litwie. Dalej opisuje cechy psychologiczne i fizyczne, rzemiosła, kulturę materialną, religijną, zachowanie odwiecznych tradycji, stały kontakt z Krymem, szkoły, nauki o koranie i czytanie ksiąg świętych. Pisze o przepisywaczach chamalifów i kitabów, dziwnego połączenia języków polskiego, ruskiego i tatarskiego. Ciekawe obyczaje pogrzebowe, we selne, zabobony, znalazły dokładne sprawozdanie w książce p. Kryczyńskiego. Najwięcej zwyczajów wschodnich pozostało przy pogrzebie. Bardzo

ciekawe są zabobony formuły magiczne „nuska”, zaklęcia i zamawiania za pomocą „sur” z Koranu, przywiązywanych do głowy chorego, lub modlitw „duaia i džubba”. Jełny ob rzed „achretania się” cz. braterstwa na życie całe, docześnie i przysze, jest pięknym zabytkiem rycerskiego związku i do dziś się zdarza.

I tak mamy w pracy p. Kryczyńskiego szeroko nakreślony obraz tej małej, ale jakże ciekawej w swym zachowaniu egzotyzmie grupy etnograficznej w naszym kraju, świadczącej o atrakcyjnym wpływie Polski na przybyszów z dalekiego wschodu, którzy stali się dobrymi obywatelami obranej siedziby, spolszczyli się językowo i byli znani z uczciwości i spokojnego charakteru.

Całość książki 318 str. z dobi 28 ry cin, fotografii, przedstawiających meczety rozsiane w Dowbuciszkach, Mirze, Nowogródki i in. oraz sceny rodzajowe z życia Tatarów.

Spśród prac młodzieży krymskiej na emigracji 1 zeszyt, pióra dr Abdullaha Zihni Soysal postawił sobie za zadanie dać historyczny obraz pięknego Krymu, którego dzieje, zwłaszcza dzieje Chanatu są mało opracowane.

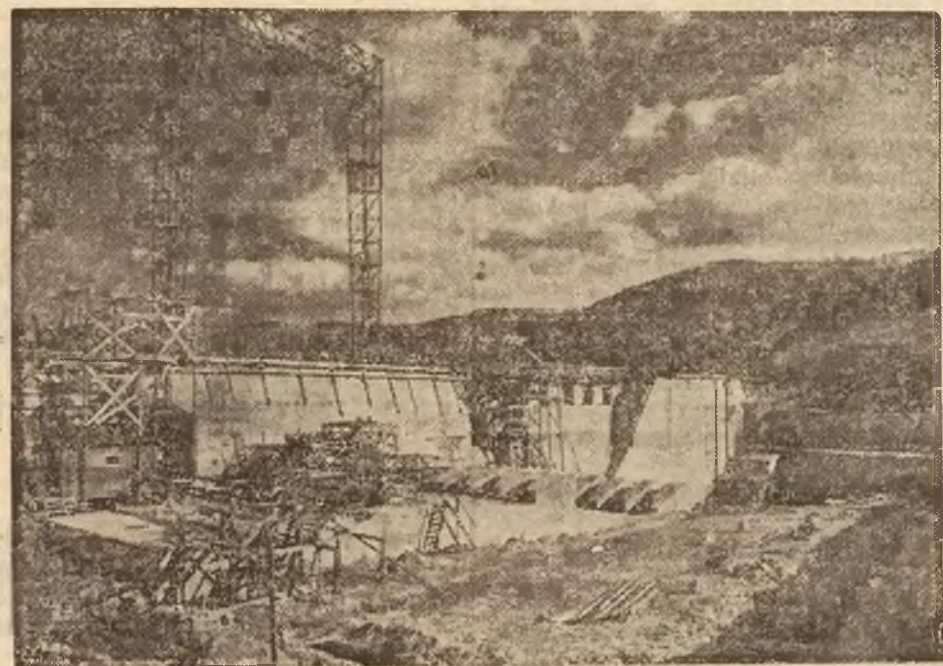
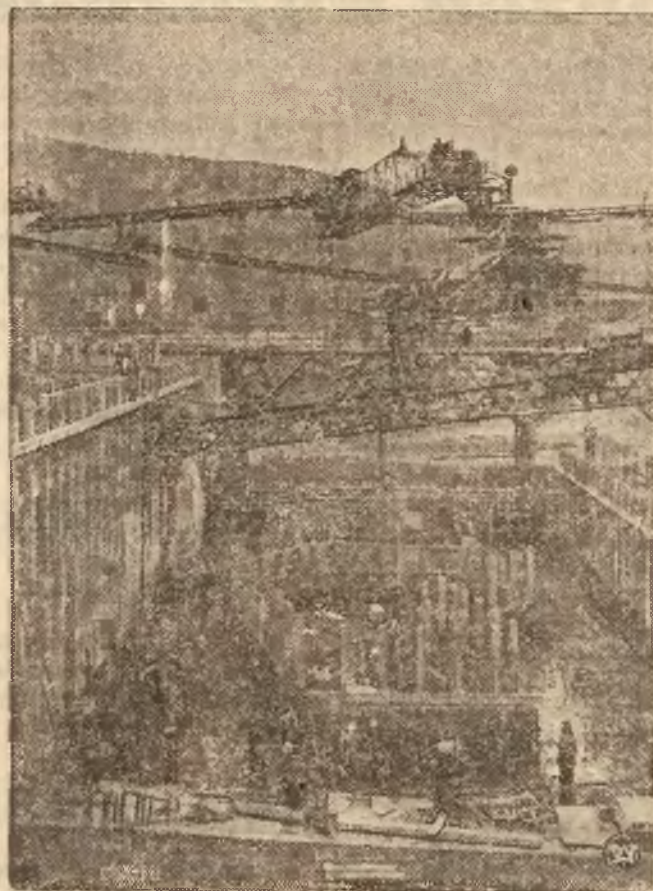
Rosjanie po zdobyciu Krymu w 1783 r. dzięki niesnaskom i buntom mieszkańców przeciw ambitnemu Sza-

chin Girejowi, spalili wiele bibliotek i prac pisanych w epoce Chanatu. We wstępie do książki dr Soysal, pisze o badaniach Krymu Krymly Dżaffer Sejdamet, zaś autor zaznacza, że chodziło mu o zaznajomienie Polaków z przebiegiem zdarzeń na tym półwyspie zwłaszcza w w. XV—XVIII czyli w epoce Chanatu Gireja i rozkwitu handlowego i politycznego Tatarów tamże. Przebiegając dzieje Krymu, znanego już w głębokiej starożytności, kiedy zamieszkiwali tam nieznanymi bliżej historykom Kimrowie, wypęde ni przez Seytów tysiąc lat przed Chrystusem, zaznacza autor epokę podboju rzymskiego, potem sarmackiego pod wodzą Aspurga w 30 r. po Chrystusie. Dalej Ost Goci, Hunnowie, Awarowie, wreszcie Turcy.

Chazarowie już w VI w. utworzyli potężne państwo, stolicę mieli Itil nad Wolgą, panując nad plemionami ruskimi i w bliskich zostając stosunkach z Bizancjum, odznaczali się kulturą i tolerancją religijną. I dalej przelewały się przez piękny półwysp, jak przez wrota do innego świata, hordy Węgrów, Pieczyngów, Turków, w X w. Kipezaków, protoplastów Tatarów, podobnych obyczajowo, wstawionych walkami z Rusią.

W początkach XIII w. Krym wszedł w orbitę imperium Czingiz-Chana, rozciągającego się od Chin do

Realizacja wielkiego planu inwestycyjnego. Największa w Polsce zapora wodna na Dunajcu w Rożnowie

Zdjęcia przedstawiają fragmenty z budowy gigantycznej zapory wodnej na Dunajcu w Rożnowie.

Po 24 latach po raz pierwszy zagrają wielkie organy katedry w Reims

7 lipca będzie wielkim dniem katedry w Reims. Po raz pierwszy od 1914 r., w odbudowanej katedrze odezwą się wielkie organy, uchodzące za jedne z najlepszych w świecie. Będzie to niezwykle wzruszający punkt programu uroczystości inauguracyjnych. Koncertować mają G. Bonnet i Larlilleux. Obaj artyści odegrają najpiękniejsze utwory kompozytorów i organistów z Reims: N. de Grigny, H. Daller i T. Dubois.

Marlena Dietrich otwiera własną wytwórnię

Marlena Dietrich, znana gwiazda filmowa, ma zamiar stworzyć własną wytwórnię filmową w Anglii. Kierownikiem produkcji będzie reżyser wielu filmów Marleny, Józef v. Sternberg.

Kobięcy rekord szybowcowy

Z Bezmiechowej PAT donosi: Szkoła Szybowcowa w Bezmiechowej komunikuje: pilotka Aeroklubu Poznańskiego p. Wanda Modlibowska wystartowała 19 maja o godz. 9.30 na szybowcu o znakach S. G. 3 Nr. 436 konstrukcji inż. Stefana Grzeszczyka z szybowiska w Bezmiechowej, a wylądowała w Omelanu koło Brześcia nad B., przelatując odległość 345 km. Rekord Polski kobiety różni się od światowego tylko o 6 km. Lot ten był zgłoszony jako docelowy.

Kina obcojęzyczne w Stanach Zjednocz.

W Stanach Zjednoczonych, w kraju par excellence filmowym, gdzie czynnych jest prawie tyle kinoteatrów, ile w reszcie świata, niemal z wszystkich ekranów dźwięczy język angielski. W Stanach tylko około 200 kin wyspecjalizowało się w filmach obcojęzycznych. Największą ilość przybytków X Muzy zdobył język hiszpański, gdyż 36. W kinach tych wyświetla się filmy produkcji hiszpańskiej i meksykańskiej, oraz hiszpańskie wersje filmów hollywoodzkich. Tę samą liczbę kinoteatrów zdobyła produkcja niemiecka i węgierska (po 29 ekranów), dalej zaś produkcja francuska (20), szwedzka (14), sowiecka (11), włoska (10), czeska (7), chińska (1). Filmy polskie wyświetlane są w 12 kinoteatrach, a mianowicie w dwu kinach Bostonu, w kinie „Chopin” w Nowym Yorku, w kinoteatrze w Buffalo, w Shenectady, w Syrakuse, w dwu kinach w Filadelfii, w dwóch salach w Detroit i w dwu kinach w Chicago.

1) „Zapisz się na członka Polskiego Czerwonego Krzyża”.

Rozkład jazdy statku „Pan Tadeusz”

W niedzielę 22 maja 1938 roku statek „Pan Tadeusz” kursować będzie między Wilnem a Wermkami z przystankami: Poświętka, Kulwaria, plaża Werkowska i Werki. Odchodzi z Wilna 7, 9.30, 14.30, 17. Odchodzi z Werek 8.25, 10.55, 13.25, 15.55, 18.25.

Uwaga! W razie chłodnej pogody lub do szczytu statek według rozkładu kursować nie będzie.

Hel. Romer.

Piszą do nas

Kuratorska metoda traktowania ludzi

Dnia 17 maja br. zgłosiłem się razem z p. Dr. Waclawem Zajczkowskim, burmistrzem m. Troki, do Kuratorium Okręgu Wileńskiego w celu omówienia sprawy gimnazjum trockiego. Zameldowaliśmy się urzędowo na piśmie do p. Kuratora o godz. 11,25 przed poł. Powiedziano nam, że p. Kurator przyjmuje. W poczekalni oprócz nas nie było nikogo. O sposobie załatwienia spraw w Kuratorium Wileńskim cddawna już słyszałem, byłem więc przygotowany, że z pół godziny dla samej zasady trzeba będzie poczekać. Jednakże przypuszczenia moje zawiodły. Czekaliśmy z p. Dr. Zajczkowskim równo do godziny 12,55, czyli półtorej godziny. Cierpliwość nasza wyczerpała się. Poszliśmy do sekretariatu, żeby otrzasnąć kurz z nóg i podziękować za łaskawie nam udzielone miejsce półtoragodzinnej spoczynku. W międzyczasie, kiedyśmy niecierpliwie się czekali, i nasze zniecierpliwienie okazywały na zewnątrz, podszedł ku nam jakiś starszy pan, również czekający na zezwolenie wejścia do gabinetu jakiegoś dygnitarza z Kuratorium, i przedstawił się rzekł, że przyłącza się całkowicie do naszego oburzenia, gdyż już nie raz w tym urzędzie z nim tak postępowano.

Czyż więc okólniki Pana Premiera Składkowski obowiązuja tylko woźnych, urzędników XI stopnia i biednych nauczycieli? Czyż pewne formy grzesznościowe p. Kuratora przestały obowiązywać dla tego, że stanął na czele resortu oświaty Ziemi Wileńskiej? Czyż aż tak trudno przez Sekretarkę uprzedzić interesantów, że będzie mógł przyjąć za godzinę, dwie, trzy lub innego dnia? A może p. Kurator swój czas szanuje tak samo, jak szanuje czas tych, którzy do niego ze sprawą się zgłaszają.

Wiem, że wielu ma taką samą opinię o sposobie załatwiania spraw w Kuratorium, co i niżej podpisany, lecz jedni ze względów zrozumiałych reagować nie mogą, inni milczą, bo w poprawę nie wierzą.

Jednak tego rodzaju metody winny być piętnowane przynajmniej przez opinię publiczną, jeżeli okólniki władz najwyższych, tak skuteczne wobec małuczkich, stają się bezsilne wobec możnych.

Ks. Dr. Henryk Hlebowicz
Proboszcz Trocki.
Troki, 19 maja 1938 r.

„Piński Al Capone“

Sępy żerujące na nieświadomości ludzkiej

„Należy do przestępców, którzy żerują na nieświadomości ludzi prostych, mało inteligentnych, nie orientujących się w kwestiach prawnych, — wyzyskuje ich sytuację w celu osiągnięcia korzyści dla siebie.“

Tak brzmi uzasadnienie wyroku, skazującego na 1 rok więzienia znanego w Pińsku kłóca i pokątnego doradcę Mowsz Buszkinę w sprawie o wyłudzenie weksli od niejakiego W. Szewczuka.

Postać ta zasługuje na bliższe poznanie. Już chociażby z tych względów, że zasłużył sobie wśród pińskich obywateli — swych współwyznawców na miano „pińskiego Al Capone“.

Litania spraw natury kryminalnej, w których Mowsza Buszkin grał rolę ukrytej sprężyny i reżysera, zajęłaby zbyt dużo miejsca. Kroniki policyjne i sądowe włączył jego nazwisko z szeregiem afer, noszących cechy oszustwa, wyłudzenia, paserstwa, nawet akcji wyrotowej, jeszcze z czasów przedwojennych.

Gdzie potrzeba uzyskać klauzulę do fałszywego weksla, wysyłać mienie zmarłego lub nieobecnego w kraju, zatwierdzić podrzany testament, puścić z torbą wdowę lub sierotę, w sprawach lichwiarskich, machinacjach licytacyjnych — Buszkin jest niezastąpionym reżyserem, dysponującym wysokością a karnym zastępem fałszywych świadków, werbowanych wśród krewnych, powinowatych lub wyrzutków społeczeństwa, przeszłość których ma nie jedną ciemną kartę.

Cel uświeca środki. Zasadzie tej Buszkin holdował przez całe swe życie. I wcale nie wyszedł na tym zys. Jest obecnie właścicielem pokątnego majątku.

Wyłudził od niedołązonego, systematycznie przez niego upiającego 80-letniego starca Maksyma Dzikowkiego podpisanie testamentu na swoją korzyść. Aczkolwiek testament ten został przez Sąd Okręgowy w Pińsku i Apelacyjny w Wilnie unieważniony, Buszkin urządził się w jakis sposób, że majątek dotychczas znajduje się w jego posiadaniu.

Dzieje się rzecz dziwna. Chrześcijańin, posiadający bliższą rodzinę, zapisuje całe swe mienie Żydowi, który nawiasem mówiąc po bafił usunąć jednego z najbliższych spadkobierców — brata i siostrę Dzikowkiego, korzystając z pomocy komisarza bolszewickiego Nowłże (sprawa z 1934 r.) itd.

Nie poprzestając na tym, Mowsza Buszkin powiększa swój majątek, organizując melancję paserską (sprawa z r. 1922), podając się za adwokata wyłudza od W. Szewczuka weksle na 3000 zł., uczestniczy w przywłaszczeniach, organizuje opór władzom we wsi Żyt nowicze (sprawa z 1934 r.) itd.

Obecnie reżyseruje nową sprawę, która ma mu przynieść niezły zysk w postaci nieruchomości, pozostałej po zmarłym w 1935 roku robotniku — chrześcijanie.

Nie wiadomo w jaki sposób zdobył on zaufanie wdowy zmarłego (drugiej żony), zdolną skłonić ją do wystawienia na licytację po zmarłym majątku na mocy tytułu wykonaw

czego, który stracił swą moc wskutek pogodzenia się jej ze zmarłym i nabyłby (właściwie już nabył) posesję, gdyby na przeszłość nie stanęli prawni spadkobiercy.

Ale Buszkin nigdy nie daje za wygraną. Deradza, kręci, wystawia niepiśmienną, nieświadomą kobiełą w Sądzie, jako ofiarę zabobności spadkobierców, lecząc, że potrafi ona wzbudzić litość dla siebie, by później wykorzystać to i zagarnąć dojrzały owoc dla siebie. Już po licytacji, podobno, była mowa o jakichś zobowiązaniach babiny na rzecz Buszkina.

Znajomość prawa, bezcelność i dobrze zorganizowane kadry gotowych na wszystko świadków rozuchwalily Buszkin. Fama ludzka rozdmuchuje „pojęcie“ i „wszechmoc“ Mowsza Buszkina i nawet doświadczeni prawnicy, jak np. adw. Iwanow (w sprawie Łtorego „Piński Al Capone“ również ma czuł rękę), ulegają jego wpływowi.

Trzeba dodać, że Buszkin jeszcze przed wojną wszczął starania o dopuszczenie go do egzaminu na obrońcę sądowego, lecz władze sądowe rosyjskie zezwolenia tego nie udzieliły wskutek ujemnej opinii.

Tak samo nie powiodły się jego pleo-krotne starania w tym kierunku i w Polsce. Nawet koncesji na prowadzenie biura pisanego podań nie mógł uzyskać w miejscowym starostwie.

Czyżby rzeczywiście nie było środków prawnych, by ukrozić „działalność“ tego kręta? —

KRONIKA

MAJ 21 Sobota

Dziś: Wiktora M,
Jutro: Jullii i Heleny

Wschód słońca — g. 3 m. 07
Zachód słońca — g. 7 m. 23

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 20. V. 1938 r.

Ciśnienie 758
Temperatura średnia + 18
Temperatura najwyższa + 22
Temperatura najniższa + 11
Opad —
Wiatr: północny
Tendencja: bez zmian
Uwagi: chmurno

NOWOGRODZKA

— Sekcje przy Zarządzie Okręgu Ligi Morskiej i Kolonialnej Ziemi Nowogrodzkiej. Przy Zarządzie Okręgu LMK Ziemi Nowogrodzkiej powołane zostały cztery sekcje: Organizacyjno-Propagandowa, Obrony Morskiej, Młodzieżowa i Kolonialna.

W skład Sekcji Org. Propagandowej weszli: Witális Olszański, komendant wojewódzki P. P. jako przewodniczący i jako członkowie: Stanisław Matyas, prof. Kazimierz Rybarski, Piotr Sieczko — prezes Zw. Młodej Wsi, Zygmunt Sokółowski i kpt. Emil Zboś. Sekcja ta zajmuje się obecnie organizacją masowej wycieczki z województwa nowogrodzkiego nad morze.

Na czele Sekcji Obrony Morskiej, mającej na celu akcję składkową w ramach Funduszu Obrony Morskiej (zbiórkę na ścigacz) stanął Henryk Kaftański — naczelnik wydziału wojskowego Urz. Wojewódzkiego Nowogrodzkiego. Skład Sekcji stanowią: Cezaria Wrześniowska, — działaczka społeczna, Jan Kolesiński, St. Kotowicz, St. Leszkiewicz, Włodz. Sokółowski i Zygmunt Sokółowski.

Sekcja młodzieżowa ukonstytuowała się następująco: przewodniczący — Stanisław Poźniak, dyrektor Państwowego Gimnazjum w Nowogrodzie; członkowie: mgr Zofia Sokółowska, Edward Kilarski — kierownik szkoły, prof. Antoni Kopyta i Piotr Sieczko.

W skład Sekcji Kolonialnej wchodzi: Maria Wierzbowska — działaczka społeczna na Jan Baliński-Jundziłł — ziemianin, Olgierd Jacuński — prokurator S. O. w Nowogrodzie, inż. Andrzej Kostrowicki, St. Kotowicz i Czesław Połowiński — wiceprezes S. O. w Nowogrodzie. W celu wyboru przewodniczącego Sekcja zwoła w najbliższych dniach zebranie.

— W perspektywie tygodnia. Wzrastające „lipcowe“ upały osuszyły już kilka małych studziń. W miesiącu odzawia się coraz większy brak wody. Z braku wody piją lu dzie... co się tylko da. Dlatego być może w żadnej mieczarni nie można już dostać zsiadłego mleka.

Jeżeli upały potrwać dłużej, woda będzie w miesiącu rzadkim „luksusem“. Przy dalszym się jakimś zarządzeniem przeciwpożarowe i bezwzględne zwiększenie skromnej ilości studziń, chociażby z wapienną wodą.

W powietrzu wisi „Tydzień Strzelca“. Organizacja ta pod względem popularności i ruchliwości w pracy zajmuje w Nowogrodzie

ku pierwsze miejsce. To też zainteresowanie się „Tygodniem“ jest dość duże. W aptece p. Ginzburga wystawione już są nagrody dla najlepszych strzelców.

Poza tym w niedzielę odbędzie się doroczne zebranie członków Kasz Stefczyka i zebranie właścicieli nieruchomości.

Najprzyjemniej wszakże uśmiecha się mię szkniocem naszego grodu perspektywa miłej wycieczki za miasto, o ile naturalnie będzie w niedzielę pogoda. Zapewne, rolnicy snują sobie inne „nadzieje“, ale PIM przychylniej szy jest dla mieszczan.

LIDZKA

— Tegoroczne urodzaje pod znakiem „zpytania“ W rb. warunki atmosferyczne są dla rolnictwa wyjątkowo nieopomyślne. Przez cały kwiecień i w pierwszej połowie maja panowały dotkliwe chłody, wpływające na znaczne opóźnienie wegetacji. Obecnie znowu po nastaniu upalnych dni, daje się silnie we znaki brak opadów. W związku z tym stan zasiewów nie jest, jak dotąd, dobry.

OSZMIAŃSKA

— Przygotowania do obchodu „Dnia spól dzielności“. W związku ze zbliżającą się datą obchodu „Dnia spól dzielności“ w Lidzie odbyło się posiedzenie organizacyjne komisji. Ponieważ 12 czerwca odbywać się będą w Lidzie powiatowe jżjazdy Koła Gospodyń Wiejskich Związku Młodej Wsi organizacja ta również wezmą udział w obchodzie spól dzielności.

W dniu tym odbędzie się w godzinach rannych nabożeństwo, poczym poranek spól dzielczy w sali kina „Era“, oraz szereg innych imprez. W dniu tym rozgłosna wileńska Polskiego Radia nada z Lidz słuchowisko ze świetlicy spól dzielczej. Słuchowisko to ma być transmitowane na całą Polskę.

— Akeja przysposobienia rolniczego w pow. lidzkim upowszechnia się coraz bardziej. Z nastaniem wiosny do akcji P. R. zgłosiło się 86 ośrodków wiejskich, co jest podwojeniem liczby.

Przez zimę młodzież wiejska prowadziła w swych kółkach akcję samokształceniową. Na każde kółko wypadło około 16 posiedzeń. Egzamin przeprowadzony na wiosnę z dziedziny samokształceniowej dał wynik dobry.

— Kwesta uliczna. W wyniku urzędzonej kwesty ulicznej na rzecz Stowarzyszenia Zjednoczenia Szkół Żydowskich w Lidzie zebrano zł. 141.05.

NIEŚWIESKA

— Działwa szkolna koresponduje z kana dyskiuul kolegami. Organizacje szkolne „Strzelczyk“ i PCK we wsi Łysica Wielka, gm. horodzkiej od dłuższego czasu utrzymują kontakt korespondencyjny z działwą amerykańską we wsi Lake Edward w Kana dzie. Niedawno wysłały album zdjęć z Polski z uwzględnieniem tutejszego regionalizmu.

Ostatnio dzieci amerykańskie z Lake Edward odpowiedziały działwie z Łysicy Wielkiego obszernym listem i nadały również bogato ilustrowany album. Szkoły polska i amerykańska nadal będą utrzymywały łączność.

POSTAWSKA

— W Postawach 15 maja odbyło się VIII walne zebranie członków kółk Zw. Podoficerów Rezerwy RP. Przed rozpoczęciem zebrania uczestnicy — uczyli i minutowym nileniem pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Przewodniczącym zebrania wybrano p. Wincentego Hoffmana, który w gorących słowach witał obecnych na zebraniu prezesa Okręgu OZPB p. Mieczysława Gniadkowskiego, przedstawiciele władz wojskowych i Zw. Sferowanych.

Zebrani uchwalili wstawić do budżetu kwotę 130 zł na doszkolenie podoficerów rezerwy, 200 zł. na dozbrojenie armii oraz 100 zł. na zwrotną pożyczkę przy budowie g'imnazjum w Postawach.

Do Zarządu wybrani zostali: prezes Stanisław Bielecki powtórnie oraz p. p. Aleksander Wąsowicz, F. Jagielski, J. Wyrzykowski, A. Rolicz, W. Szalkowski.

Do Komisji Rewizyjnej weszli — przewodniczący kol. J. Kuk oraz p. p. A. Gałuszko, B. Wojciechowicz.

Sąd Koleżeński: A. Pietroń, H. Pawłowski, O. Iwanowski.

Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu — Pierwszej Brygady.

Związek liczy 80 członków i działalność swą opiera tylko na składkach członków.

OSZMIAŃSKA

— W gimnazjum im. Jana Śniadeckiego został zakończony w dniu 18 bm. egzamin dojrzałości. Z 26 dopuszczonych do egzaminu świadectwo dojrzałości uzyskali wszyscy abiturienti.

— Opieką nad grobami poległych żołnierzy. Wileński Urząd Wojewódzki zlecił Zarządowi Miejskiemu opiekę nad grobami poległych żołnierzy polskich w obronie ojczyzny, znajdującym się na cmentarzu rzym.—kat. w Oszmianie. Obecnie mogiły są doprowadzone do należytego porządku i okolonie żywopłotem.

— Próba o ekshumację zwłok niemieckiego ofiera. Rolnik ze wsi Czuchny, pow. oszmiańskiego, Jan Iwaszkiewicz zwrócił się do władz administracyjnych z prośbą o ekshumację zwłok poległego ofiera wojsk niemieckich w czasie wojny światowej. Grób poległego znajduje się na jego gruncach.

POLESKA

— Omal nie kłeska. Pińska Miejska Straż Ogniowa zdała w dniu 18 bm. egzamin sprawności. Długotrwała susza, upalne dni i silny wiatr przybyły rozprzestrzenienie się ognia, gdy wybuchł pożar przy zbiegu ul. Moniuszki i Mariąńskiej.

W podobnych warunkach 19 lat temu poszło z dymem pół miasta. Szybka, plano wa i energiczna akcja straży mimo suszy, wiatru i łatwopalnych dachów (gontowe), przybudówek itp. zdołała zlikwidować niebezpieczny żywioł w zarodku.

Tani obóz akademicki w Niemnie

Zarząd Związku Akademików Nowogrodzian w Nowogrodzie podaje do wiadomości, że przy współdziałaniu Związku Akademików Woj. Nowogrodzkiego i b. Ziemi Mińskiej przy USB urządził do 15 lipca do 15 sierpnia 1938 r. Akademicką Kolonię Wypoczynkową w Niemnie n. Niemnem. Celem kolonii jest umożliwienie wypoczynku studentom (tkom) po całorocznej pracy oraz przeprowadzenia akcji kulturalno - oświatowej na terenie wsi okolicznych. Oprócz tego w programie jest przewidziane: wycieczki krajoznawcze w okolice nadniemieńskie, do Huty szklanej „Niemen“ w Brzozówce oraz świetlicy, ogniska itd.

Opłata za pobyt miesięczny na kolonii dla członków w. w. organizacji i studentów (tek), pochodzących z terenu woj. nowogrodzkiego wynosi 20—30 zł. w gotówce i 20 — 10 zł. na zobowiązanie płatne w 5 lat po ukończeniu studiów. Dla wszystkich innych studentów opłata miesięczna wynosi 60 zł. Niezamożnym, którzy by wzięli udział w pracach sekcji kulturalno - oświatowej będą udzielane zniżki indywidualne w granicach opłat członkowskich.

Szczegółowych informacji można zasięgnąć codziennie w Komitecie organizac. Kolonii Wilno, Połocka 1 m. 9 oraz w lokalu Akademickiego Koła Rozwoju Ziemi Wschodniej i Związku Akademików Nowogrodzian i b. Ziemi Mińskiej — Wilno, Bakszta 15, Bursa Meska, codziennie za wyjątkiem świąt od godz. 18 do 19. Prywatnie można zwracać się do członków Zarządu Związku oraz Zarządów Kół Powiatowych Lidzian, Baranowicz i Nowogrodzian.

Zgłoszenia na obóz będą przyjmowane do dnia 15 czerwca 1938 r.

Ilość miejsc ograniczona.

Unaradawianie handlu na Polesiu

Kupiectwo coraz bardziej rozumie potrzebę dokształcania się zawodowego, czego objawem są liczne kursy kupieckie, organizowane niejednokrotnie nawet w mniejszych ośrodkach. Obecnie odbywa się kurs kupiecki w Dawidogrodzie, zorganizowany dzięki dyrek. Szkoły Przysp. Kupieckiego w Pińsku p. J. Nowotarskiemu. Program kursu został ułożony, jako przygotowanie do zorganizowania Stowarzyszenia Kupców Polskich. Gimnazjum Kupieckie w Brześciu n. Bugiem w porozumieniu ze Stowarzyszeniem Kupców Polskich prowadzi obecnie kurs straganiarski w Brześciu. Oba kursy są subsydiowane przez władze szkolne.

Zniżki kolejowe na ziemi wschodnie

Na skutek starań Towarzystwa Rozwoju Ziemi Wschodnich zostały przyznane przez Ministerstwo Komunikacji znaczne zniżki kolejowe dla turystów udających się na ziemi wschodnie w czasie od 20 czerwca do końca września rb.

Zniżka będzie w wysokości 50 procent ceny normalnego biletu w przejazdach dwustronnych oraz przy czterokrotnym dowolnym przejeździe na obszarze ziem wschodnich.

Szczegóły odnośnie tych ulg będą zawarte w kartach uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki do nabycia we wszystkich biurach podróży po 15 czerwca b. r.

Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o godz. 8.15 wiecz.

Królowa przedmieścia
Premiera

Bezimienna ofiara

Wczoraj przyszli do redakcji chłopcy ze szkoły powszechnej Nr 13, prosząc o zamieszczenie podziękowania poniższej treści:

„My, uczniowie klasy III Szkoły Powszechnej Nr 13 w Wilnie, składamy serdeczne podziękowanie nieznanemu Pani, która przyjechała z Francji na dzień 3. rocznicy śmierci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, za kępno bućków dla najbardziej niejących chłopców naszej klasy. Pozostawił nam Pani piękna pamiątkę, za którą ślemy jeszcze raz „Bóg zapłać“.

Złożenie ofiary, jak opowiadają chłopcy, odbyło się w sposób następujący. Gdy działa szkolna wracała z Rosy, do grupy chłopców podszła jakaś nieznajoma pani, poprosiła o wybranie 7 najbardziej niejących uczniów, zabrała ich do sklepu z obuwiem i kupiła każdemu parę bućków. Mimo prośby chłopców pani ta nie wyjawiała swego nazwiska, in formując jedynie, że przyjechała z Francji.

Turyści na Zielone Świąta

Jak się dowiadujemy, w związku z Zielonymi Świątami Wileńska Dyrekcja PKP za pośrednictwem Ligi Popierania Turystyki uruchamia szereg pociągów do Gdyni, Częstochowy i Wilna. Przewidziany dość duży napływ turystów do Wilna. W okresie od 3 do 8 czerwca przybędą do Wilna pociągi: z Bielska Podlaskiego, z Sól, zaś odejdy pociągi z Wilna, Białegostoku i Niemojok. Do Gdyni odejdą z Motłoczna, Wilna, Bielska Podlaskiego oraz Berezyna Kartuskiej.

Teatr muzyczny „LUTNIA“
Dziś o godz. 8.15 wiecz.
występy Janiny KULCZYCKIEJ

ORŁÓW
Ceny zniżone

WILNO
I. Wilno w mowach Wielk. Marszałka
II. Wilno w rzedzie stolic Rzeczpospolitej Polskiej
prace **Wacł. Gizbert Studnickiego**
wyd 1936 — do nabycia wszędzie

Tabela loterii

12 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 41 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 150075
100.000 zł.: 101955
10.000 zł.: 109017 113297
122130
5.000 zł.: 23967 97153 100004
110643 137517
2.000 zł.: 991 4647 7592 18754
28559 37410 42408 44304 50385
57087 62430 64976 79018 98905
159714
1.000 zł.: 127 1454 15710 16311
21270 22133 31393 32200 36815
36922 47526 52533 54149 55793
56413 56849 60422 64172 68211
67408 67739 78170 88566 87260
87886 89198 91190 90320 101469
106099 107731 113278 113791
115581 116565 119071 121284
125159 126393 129082 134141
130935 131522 132066 139419
156779 157010 158629

Wygrane po 250 zł.

228 41 323 460 87 1012 86 121
45 75 203 57 54 322 189 66 442
49 565 608 93 797 58 857 2363 441
47 528 802 973 3129 294 334 433
36 74 514 93 930 4038 138 234 306
462 541 744 885 939 81 55 5060
143 248 70 313 51 415 61 76 351
703 9 41 6011 167 72 216 43 421
34 37 516 57 65 77 690 7097 102
12 89 214 78 301 90 424 729 66 695
8194 344 27 56 407 607 71 77 763
808 69 965 83 9034 46 304 96 481
495 855 97 942 10020 72 186 466
693 809 56 61 900 11246 434 38 57
807 68 956 12178 261 559 647 704
814 16 76 930 75 13174 591 538
91 660 867 14028 56 175 2759 340
401 23 72 598 82 634 719 15133
204 77 303 30 49 463 56 54 632 99
743 986 16012 91 301 90 87 417
715 760 833 907 17003 74 121 85
229 61 406 30 759 646 50 98 767
812 2 93 18024 209 19 335 408 540
724 60 844 941 59 56 19076 94 385
97 400 503 659 736 808 43 48 94
913.

20044 76 134 229 33 485 562 70
77 871 723 819 944 21055 259 409
53 518 40 35 61 62 66 857 924 58
93 84 22011 97 119 97 355 418 65
79 911 23000 141 64 239 87 336
513 707 98 905 24041 96 185 385
454 94 96 772 97 586 90 755 99 86
25052 272 343 64 444 596 628 731
67 868 904 18 26034 65 185 201
584 318 582 92 604 56 784 843 68
951 27134 368 410 91 667 722 840
62 78 909 23149 345 438 623 700
923 25 29077 73 337 407 94 578
644 57 743 63 810 914 15 20 30022
404 500 31014 677 319 25 419 31
544 62 858 71 198 32125 43 304
339 76 450 516 668 903 45 59.
33017 74 196 389 96 709 76 82 830
85 943 34074 96 100 45 299 422 30
510 663 705 37 828 79 930 30667 61
93 192257 365 543 635 798 910 74
36261 96 375 598 776 883 97 37098
242 323 49 52 623 804 38016 72 294

119 260 439 758 912 117087 100 345
74 553 867 941 42 97 118221 43 95
844 546 821 119274 402 569 817 962
75 120040 192 306 728 819 904 50
72 121174 242 98 440 505 19 65 66
666 916 122045 54 307 40 49 91 795
807 8 37 62 123003 333 82 425 524
815 82 998 124130 87 025 71 477 90
517 67 64 735 867 972 79 125033 52
199 295 99 438 40 576 85 659 713
822 99 987 126259 89 353 400 87
127080 144 260 71 579 763 852 57
128217 61 391 526 36 90 770 833
987 88
129179 408 16 49 66 98 533 614
712 33 70 856 993 8 130057 98 141
231 350 86 416 9 558 732 5 811 72
131188 207 521 769 868 903 86 90
132143 50 234 393 477 82 96 547
55 72 672 81 9 791 812 36 133237
60 313 427 541 051 706 26 76 865
6 927 134013 103 6 219 74 330 82
502 15 68 72 630 712 41 810 47 56
135049 243 515 755 889 136059 117
394 413 26 59 505 766 877 137035
78 180 247 432 520 60 685 138089
100 95 566 765 83 97 868 952
139021 183 213 359 95 611 26 751
8 99 934
140101 85 285 32 9432 518 607 88
791 891 4 901 29 141056 154 70
755 87 836 7 940 65 85 142096 112
392 783 937 58 62 71 743121 547
73 779 818 21 71 907 144006 77 289
845 448 765 800 90 916 52 64
145054 79 356 433 521 51 101 808
65 146000 106 393 647 89 776 830
981 147080 216 318 39 573 694 701
809 148227 76 421 75 87 544 635
743 918 9 149804 412 65 91 6 672
760 851 2 3 83
150033 62 290 416 69 674 90 773
870 93 967 151122 708 818 990
152191 229 53 70 432 43 511 25 54
607 42 781 97 939 153398 492 554
690 711 857 154078 117 66 237 72
329 403 574 620 749 836 912 155080
131 601 50 738 156021 75 158 76
313 47 606 768 91 846 922 157001
4 260 391 418 70 734 72 158244
84 370 88 408 532 602 52 82 877
912 42 159041 51 155 226 32 77 314
519 638 742 863 78 919

III ciągnięcie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20 tysięcy złotych padła na Nr. 88789;
50 tys. zł. na Nr. 129351;
Po 10 tys. zł.: 19697 28030 39366 109065.
Po 5 tys. zł.: 45160 93843 152924 153812;
Po 2 tys. zł.: 1221 7804 32095 32952 44624 57116 77146 82583 91184 95855 96368 117859 125083 142204 149991;
Po 1 tys. zł.: 10528 24530 31934 39108 47585 51529 52666 54874 67561 67785 68024 72747 73012 74169 74936 77919 78373 79539 82254 82988 91904 95555 97474 99947 101571 104488 108897 111683 112887 119775 120778 129301 131099 132162 134941 135941 137288 143274 144219 152442 153640.

Wygrane po 250 zł.

36 489 645 785 880 1372 489 99
627 936 2025 90 263 543 634 52 761
3173 394 848 87 4168 300 478 525
918 74 5110 263 530 31 6054 133 44
465 543 702 816 7328 85 521 93 636
8470 520 99 711 804 48 87 9027 71
130 52 220 10149 608 952 73 11144
448 878 86 12148 281 668 785 803
13061 263 394 585 769 835 14068 106
432 38 15446 756 804 83 16211 86

Rekordowa ilość podrzutek

Początek roku 1938 może być uważany w Wilnie za rekordowy pod względem ilości podrzutek dzieci. Statystyka wykazuje, iż przeciętnie co roku w Wilnie podrzucano się 286 dzieci, tzn. przeciętnie ok. 70 podrzutek na kwartał. W tym jednak roku pierwszy kwartał przyniósł ponad 100 podrzutek. Wkrótce w wileńskim Sądzie Okręgowym odbędzie się szereg procesów przeciwko rodzicom, podrzucającym dzieci. Również wczoraj podrzucano w mieście dwoje dzieci. Przy ul. Młynowej 2 znaleziono podrzutek w wieku dwóch miesięcy, zaś w ogrodzie Orzeszkowej znaleziono półtoraroczną dziewczynkę. (c).

Nieszczęśliwe wypadki

Ilość nieszczęśliwych wypadków wskutek nieostrożnej jazdy jest w dalszym ciągu wielka. W „sporcie” tym rywalizują ze sobą zawzięcie szoferzy, motocykliści, rowerzyści, właściele motorowych rowerów i nawet dorożkarze. Wczoraj na ul. Legionowej autobus przejechał 11-letniego Teodora Sprzęskiego. (Dobrej Rady 10). Chłopiec został opatrzony w ambulatorium pogotowia. Wczorajem szybko jadący rowerzysta najechał na ul. Wielkiej na przechodzącą przez jezdnię 60-letnią D. Brojłową (Popowska 1). Doznała ona złamania nogi. Brojłową przewieziono do szpitala. Rowerzystą zbiegli.

Sezon drobnych kradzieży

Wczoraj w nocy nieznanymi sprawcami w domu dr Zarcyna przy ul. Słowackiego oszklone okno z ramą. Z terenu robót ziemnych na Porubanku skradziono szyny kolejowe i 18 zamków kolejowych. Z mieszkania Anny Zaszłowej (M. Pohulanka 11) skradziono pokrowiec, poszewki, serwetki i inną bieliznę. Przechodząc przez jezdnię 60-letnią D. Brojłową przewieziono do szpitala. Rowerzystą zbiegli. Na ul. Antokolskiej ponosił koń wiejski. Woznica Bolesław Dajnowski z gminy mickińskiego wypadł na bruk, doznając złamania kręgosłupa. Pogotowie przewiezło go do szpitala. (c).

LEON MOENKE

TUNDRA

Dlaczego GPU nie daje pozwolenia na broń i odebrało tę, którą miejscowi ludzie posiadali — już nie pytałem. Sam fakt mówił za siebie najwymowniej. Władze sowieckie tak nie ufają miejscowej ludności, że temu plemieniu, hodującemu reniferów, trudniącemu się rybołówstwem i polowaniem, odebrały całą broń, pozbawiając go jednej z trzech podstaw życia. Świadczyło to nader wymownie o wzajemnych stosunkach ludności i władz. Zainteresowała mnie również i druga podstawa bytu: hodowla reniferów. Jeszcze w Murmańsku słyszałem, iż tam, gdzie poprzednio było 2000 reniferów, teraz pozostało 200. Chciałem sprawdzić te informacje. Jednakże gospodarz na ten temat stał się dziwnie małomówny. Powiedział mi tylko, iż reniferów, przypadających na jego gospodarstwo, liczy się w kolchozie 45. O znaczeniu tej cyfry i ile mieli przedtem nie powiedział ani słowa. W ogóle o kolchozie i kolektywizacji milczał po prostu albo dawał takie odpowiedzi, które nowemu, nieobeznanemu ze stosunkami człowiekowi nie mogły absolutnie nie powiedzieć. Ta małomówność była nadzwyczaj charakterystyczna i znacząca, gdyż w Sowietach nieznanymi ludziami mówi się tylko dobre albo... nie. Dla żartu tylko zadałem pytanie, czy też zdarzały się u nich w czasie kolektywizacji deportacje. Tu, na dalekiej północy Z. S. S. R., w tundrze, na polarnej pustyni, pytanie to, zdawało mi się, ma humorystyczny charakter. — Były... i nie jednego... z całą rodziną — odrzekł mi na to gospodarz słumionym głosem, jakim zwykli mówić prymitywni ludzie o nieboszczykach lub zjawiskach, o których nie powinno się na głos wspominać, by nie sprowadzić biedy i nieszczęść. Po tym tonie i twarzy jego można było sądzić, jakie uczucie grozy wywołały w nim te wspomnienia. I nie dziw. Nię bardziej surowa przyroda przemawiała grozą mieszkańca tundry, lecz los jego rodaków, pozbawionych z rodzinami podstawy egzystencji: krów i reniferów. Jaki los czekał ich w tundrach Uralu i Syberii?!

Nie dziwiłem się mu doprawdy. Rozmowę naszą przerwał wejście jakiejś młodej dziewczyny. Ubrana była na wzór wszystkich tutejszych kobiet, może tylko trochę lepiej. Lecz wyróżniała się z otoczenia inteligentnym wyrazem twarzy i przenikliwością spojrzenia. Podeszła do stołu i bezceremonialnie przysiadła do nas, z punktu zasympując nas pytaniami. I znów zaczęło się od początku: — Kto tacy jesteście? — Badacze geologiczne — odpowiedziała żona takim tonem, jakby odpowiadała na to pytanie po raz pierwszy. — Złota i żelaza szukamy — dodałem, chcąc być z jednej strony w zgodzie z geologią, z drugiej zaś — być w zgodzie z samym sobą, nie zaprzeczając temu, co oświadczyłem na samym początku. „Złoto i żelazo” — odpowiadała obojętnie warunkom. Zaledwie zdążyłem to powiedzieć, jak żona, nie dając przyjąć do słowa naszej rozmówczyni, pouczającym i poważnym tonem objaśniła: — Gdy znajdziemy żelazo, będziecie mieli kossy. Po tych słowach dziewczyna obdarzyła żonę uśmiechem porozumienia i aprobaty. Ten inteligentny błysk uśmiechu nie pozostawiał dla mnie żadnej wątpliwości co do tego, z kim mamy do czynienia: była to nauczycielka ludowa, z którą spotkania takżeśmy chcieli uniknąć! Zapewne we wsi dowiedziała się, że przybył jakiś mężczyzna z kobietą, podającą się za geologów, i zdecydowała z tytułu swojej pracy społecznej i z obo-

wiązku agenta GPU powitać nas i uprzyjemnić czas rozmową. Odezwanie się mojej żony zostało przez nią rozumiane jako popularyzacja sowieckiej geologii i uposobiona ją na naszą korzyść. Wzrok jej stał się mniej badawczy. Po zadaniu jeszcze kilku pytań usnęła się w głąb izby, jednakże nie przestając nas obserwować. Do chaty zaglądali wciąż jeden za drugim jacyś mężczyźni, kobiety. Wiadomość o naszym przybyciu rozeszła się już po wsi. Wchodzą do izby, nieoczekiwanie zwracali się do nas w niezrozumiałym języku i dopiero, widząc nasze zdziwienie, przechodzą na język rosyjski. Zapewne badano nas co do znajomości języka fińskiego. Po każdym skrzypnięciu drzwi czuliśmy się nieswojo. Lada chwila mógł przyjść ktoś z władzy tutejszej: prezes, sekretarz, lub wprost członek sielsowietu, nie mówiąc już o uniformowanych agentach GPU, i zapytać o... dokumenty... Herbatę upomprzyw nie chciała się zagotować. My zaś siedzieliśmy jak na gorących węglach. Jednakże doczekaliśmy się. Gospodyni podsunęła cukiernicę, nalała herbaty, córka znów podała rybę, znów pojawiły się na stole pajdy chleba. Gospodyni nie omieszkała przy tym wyrazić swoich żalów z powodu niedostatecznej racji zbożowej. Z niezbyt gościnnym wyrazem twarzy obdzyliła nas chlebem. Przy nowych utyskiwaniach gosposi na brak chleba, żona zrobiła uwagę, że wszak ziemniaki doskonale zamieniają chleb i w ogóle ratują w sytuacji. — Tak — odpowiedziała gospodyni — ale gdyby one były! Przecież je przywożą... — A czyż u was tutaj nie rodzą? W muzeum w Murmańsku pokazywano nam ogórki i nawet pomidory, które wyhodowano w tutejszych stronach. (D. c. n.)

11)

Zabójca ś. p. dyr. Krawackiego przed sądem apelacyjnym

Zmniejszono mu karę o 3 lata

Wczoraj w Sądzie Apelacyjnym w Wilnie znalazła oddźwięk krwawa tragedia, jaka rozegrała się 13 listopada ub. r. w majątku Markuciszki, w pow. święciańskim. Rządca tego majątku zastrzelił wówczas dyr. Centralnej Szkoły Dokształcającej w Wilnie ś. p. Leona Krawackiego.

Sąd pierwszej instancji skazał Chojnickiego na 7 lat więzienia. Oskarżony twierdził, że zastrzelił dyr. Krawackiego w stanie silnego afektu, po spoliczkowaniu go przez męża pracodawcy, który całkiem bezpodstawnie podejrzewał go o naduży-

cia pieniężne i w tonie gwałtownym żądał natychmiastowego wyjazdu z majątku. Zeznania świadków były na ogół sprzeczne, zaś sam przebieg zajścia nie został całkowicie wyjaśniony, gdyż naocznych świadków nie było. Rozmowa, która zakończyła się fatalnym strzałem odbywała się w pokoju Chojnickiego w cztery osoby. Od tego wyroku skazany apelował.

Sąd Apelacyjny skazał Chojnickiego na 4 lata więzienia.

Skazanego po rozprawie przewieziono z powrotem do więzienia na tukiszkach. (c).

Likwidacja strajku w cegielniach

Robotnicy uzyskali lepsze warunki pracy i płacy

Trwający od szeregu dni w Wilnie strajk w cegielniach został wczoraj zlikwidowany. Sprawie strajku poświęcona była wczoraj specjalna konferencja w Inspektoracie Pracy. Wzięli w niej udział przedstawiciele obu stron, Starostwo Grodzkie oraz Inspektor Pracy. W wyniku narad podpisana została nowa umowa zbiorowa. Umowa ta jest bardziej korzystna dla robotników, niż zeszłoroczna. Co się tyczy płac, to sprawa ta na razie zo-

stała załatwiona połowicznie. Minimalną stawkę określono na 3 złote. (Właściciele cegielni chcieli płacę obniżyć do 2,50 zł dziennie). Wyłoniona została komisja arbitrażowa, która zajmie się ustaleniem płac w granicach od 3 do 3,60 zł dziennie.

W skład komisji arbitrażowej weszli przedstawiciele robotników i pracodawców oraz jako superarbitr inspektor pracy Leszczyński.

KRONIKA

WILEŃSKA

Przepowiednia pogody wg. PIM'a na 21 maja br. Pogoda o zachmurzeniu dużym, ze skłonnością do burz i deszczów. Temperatura w południe około 20 C.

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Cz. Nałęcz (Jagiellońska 1); S. ów Augustowskiego (Kijowska 2); B. Romeckiego i M. Żelańca (Wileńska 8); B. i I. Frumkinów (Niemiecka 23); A. Rostkowskiego (Kalwaryjska 31).

Ponadto stale dyżurują następujące apteki: Paka (Antokolska 42); Szaniara (Legionów 10) i Zajczkowskiego (Witoldowa 22).

— OD REDAKCJI. Redaktor naczelny naszego pisma wczoraj powrócił po dłuższej nieobecności do Wilna i rozpoczął normalną pracę.

MIEJSKA.

— Wyjazd do Warszawy kierowników zarz. miasta. Prezydent miasta dr Maleszewski oraz wiceprezydent Nagurski wyjechali w sprawach miejskich do Warszawy.

Powrót prezydenta miasta spodziewany jest dzisiaj.

— Magistrat postanowił w okresie letnim unieruchomić szereg oddziałów w szpitalach miejskich celem przeprowadzenia remontu lokali. I tak postanowiono: wstrzymać z dniem 10 czerwca przyjmowania chorych na oddział położniczo-ginekologiczny szpitala św. Jakuba. Całkowite unieruchomienie tego oddziału nastąpi z dniem 15 czerwca r. b. i trwać będzie do 10 sierpnia tegoż roku.

Wstrzymać 11 sierpnia przyjmowanie chorych na oddział położniczo-ginekologiczny szpitala żydowskiego. Całkowite unieruchomienie tego oddziału nastąpi 15 sierpnia i trwać będzie do 15 października br.

Od 20 sierpnia do 15 października unieruchomiony będzie oddział chirurgiczny w szpitalu św. Jakuba.

Od 1 lipca do 11 sierpnia unieruchomiony będzie oddział pediatryczny w szpitalu św. Jakuba.

Od 16 sierpnia do 15 września nastąpi unieruchomienie oddziału pediatrycznego w szpitalu Żydowskim.

— Franciszkanie usławiają ogrodzenie w ogródku. Wobec tego, że w nocy ogródek po-Franciszkański przy ul. Trokiej jest siedliskiem różnych szumowin, oo. franciszkanie postanowili ogrodzić go wysokimi sztachetami.

Zanim nastąpi eksmisja lombardu miejskiego i innych instytucji z b. gmachu po-Franciszkańskiego, w ciągu dnia ogródek będzie dostępny dla interesantów.

AKADEMICKA

— Komunikat Pielgrzymkowy. Akademiczki Komitet Ślubowań Jasnogórskich w Wilnie zawiadamia, że pielgrzymka akademików na Jasną Górę wyrusza z Wilna dziś t. j. 21. Zbiórka punktualnie o godzinie 15 min. 30 na dworcu.

WOJSKOWA

— Kto stał się do poboru? Dziś 21 maja przed Komisją Poborową, która urzęduje w lokalu przy ul. Ostrobramskiej 25, stawiać się winni poborowi: rocznika 1917 z nazwiskami rozpoczynającymi się na literę S, zamieszkałymi na terenie IV, V i VI komisariatów P. P.

W poniedziałek, 23 maja, nastąpi za-

łączenie przeglądu rocznika 1917. W dniu tym winni stanąć przed Komisją poborową z nazwiskami rozpoczynającymi się na litery: U, W, Z i Ż.

Wszyscy objęci spisem: winni stawić się punktualnie na godz. 8 rano i zabrać z sobą wszystkie posiadane dokumenty.

ROŻNE.

— Wycieczka dla radioluchaczy! Uczestnicy wycieczki dla radioluchaczy zjedzą jutro, w niedzielę 22 maja, Zbiory Biblioteczne Zboru Ewangelicko-Reformowanego i Wystawę Robót Ręcznych Rodziny Policyjnej.

Udział w wycieczce bezpłatny. Wstęp na wystawę 10 gr.

Zbiórka obok wieży kośc. św. Jana o godz. 11.

— Z okazji imienin Dyrektora Gimnazjum Białoruskiego p. M. Ancukiewicza samorząd szkolny gimnazjum złożył za pośrednictwem PKO na budowę świątyni morskiej go zł. 15.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Premiera! Dziś, w sobotę dnia 21 maja o godz. 8.15 wiecz. Teatr Miejski na Pohulance, daje na rozpoczęcie sezonu letniego — premierę wodewilu ze śpiewkami i tańcami K. Krumłowskiego p. t. „Królowa przedmieścia” w inscenizacji i reżyserii Leona Schillera. Wesole to i pełne niewystawionego uroku widowisko — obiegło swego czasu wszystkie sceny polskie. Dziś w nowej szacie tekstu, słów, muzycznej i scenicznego, w inscenizacji podkreślającej napór satyryczny, napór sentymentalnie styl naszego „końca wieku”, epokę „Młodej Polski” — „Królowa” przeżywa drugą młodość, czego dowodem jest otrzymanie sukcesy we Lwowie, Krakowie, Warszawie i w Łodzi.

Udział bierze cały zespół. Dekoracje — K. i J. Golusów. Układ tańców — Tadjana Wysocka. Kier. muz. — K. Skinder.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”

— Występy Janiny Kulczyckiej. Dziś po cenach znizowanych słynna operetka „Orłów” z Janiną Kulczycką na czele. Ceny znizowane — Jutrzejka popołudniowa w „Lutni”. Jutro o godz. 4 m. 15 po cenach znizowanych operetka „Orłów” z Janiną Kulczycką.

— Ks. Czardasza. Jutro o godz. 8 m. 15 operetka Kalmana „Księżniczka Czardasza” z występem Janiny Kulczyckiej.

— Zespół Artystów Teatru „Cyrulik Warszawski” w Wilnie. W czwartek 2 i w piątek 3 czerwca odbędą się w Teatrze „Lutnia” gościnnie występy znakomitego zespołu Teatru „Cyrulik Warszawski”.

HOTEL „ST. GEORGES”
w WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Najstarszy człowiek w pow. dziśnieńskim

W Głębokiem żyje najstarszy człowiek w powiecie, Franciszek Zaremba, który liczy obecnie 118 lat życia (urodzony w 1820 roku) i w stosunku do swego tak sędziwego wieku czuje się jeszcze dość krzepko. Rodzina jego składa się z pięciorga dzieci, już w podeszłym wieku, 10 dorosłych wnuków i 8 prawnuków.

Nieudana eskapada samozwańczych dyrektorów i inżynierów

Onegdaj pod wieczór dwaj uczniowie Gimnazjum O. O. Jezuitów Orzechowski i Komilis, powracający rowerami z wycieczki kł, zauważyli na zrosie niemieckich trzy splekane dziewczyny w wieku lat 16—18. Dziewczęta opowiedziały, że zapoznały się z trzema panami, którzy podali się za dyrektora banku wileńskiego oraz inżynierów budowniczych.

Znajomi zaproponowali panienkom wycieczkę taksówką w okolicy Niemenczyzna. W pobliżu Niemenczyzna „gentleman” zwrócił się z niedwuznaczną propozycją do dziewcząt, usiłując je zmusić do posłuszeństwa. Dziewczęta weszły wie dy alarm, a wówczas nieznajomi porzucili dziewczęta na drodze i odjechali taksówką w kierunku Wilna.

W czasie tego opowiadania ze strony Wilna nadjechała taksówka. Wysiadło z niej 3 mężczyźni, którzy siłą próbowali wciągnąć dziewczęta do taksówki, a gdy uczniowie zareagowali, pobili ich, niszcząc im rowery. Całe zajście zakończyło się tragicznie, gdyby nie interwencja przybyłych policjantów, którzy zażyczyli „dyrektora oraz inżynierów”.

Jak się okazało „dyrektorem” był jeden z młodszych kelnerów w jednej z restauracji przy ul. Mickiewicza, zaś za „inżynierów” podali się dwaj kierowcy taksówek wileńskich. Cała mistyfikacja była zaaranżowana w celu uwiedzenia młodych dziewcząt.

Zatrzymanych przewieziono do Wilna i osadzono w areszcie centralnym. (c).

Biedne dzieci

Na ulicach Wilna zwłaszcza na przedmieściach, przechodniów uderza przykre widok. Masa małych dzieci, pozostawionych bez opieki, wędruje się lub bawi w piasku na chodnikach i na jezdniach. Rzecz prosta, ulica jest złym wychowawcą dziecka, pomijając już fakt, że małeństwa narażone są na najróżnorodniejsze niebezpieczeństwa jak przejechanie, zarażenie się itp.

Na nieprzyjemne to zjawisko zwrócić uwagę na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej kilku radnych. W związku z tym dowiadujemy się, że prezydent miasta dr Maleszewski postanowił zwrócić się do rodziców z apelem. Odpowiednia odezwa w najbliższych już dniach rozplakatowana ma być na murach miasta.

Odezwa odezwą, ale przydałyby się ogródki jordanowskie i dziecińce. Żadna siła ludzka nie utrzyma dzieci latem w dusznych i ciasnych mieszkaniach lub zacienionych i śmierdzących podwórzach. Trzeba udostępnić im trochę słońca i czystego powietrza. Tego się odezwą nie zrobi.

W poniedziałek z padnie decyzja w sprawie teatru

Na dzień dzisiejszy wyznaczone było posiedzenie Zarządu Miasta. Na posiedzeniu tym miała być m. in. ostatecznie zdecydowana sprawa kierownictwa teatru. Jak się jednak dowiadujemy, posiedzenie to, z powodu wyjazdu prezydenta miasta do Warszawy, odłożone zostało do poniedziałku. W poniedziałek więc zapadnie decyzja, kto otrzyma kierownictwo teatru.

Jak wiadomo, w rachubę wchodzi dwaj kandydaci: p. Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa i dr Jerzy Ronald Bujański. Wczoraj z upoważnienia prezydenta miasta, wiceprezydent Grodzicki przeprowadził rozmowę z p. Nuną Młodziejowską. Taka sama rozmowa przeprowadzona zostanie z drem Bujańskim, który przyjeżdża do Wilna.

Chleb podróżni

Starosta grodzki wileński podwyższył ceny chleba:

chleb żytni pyłowy 65% — do 32 gr za 1 kg,

chleb żytni razowy 95% — do 25 gr za 1 kg,

Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem 21 maja r. b.

Hotel EUROPEJSKI
w WILNIE.
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Złodziej skazany na 8 lat więzienia

Sąd Okręgowy w Wilnie skazał wczoraj znanego zawodowego złodzieja Gajzmana na 8 lat więzienia, jego pomocnika Barchana na 4 lata, zaś trzeciego złodzieja, Waszgiela, uwięził.

Wszyscy trzej oskarżeni byli o kradzież rozbójniczą. Przed trzema miesiącami przedostali się oni do mieszkanka kupca Blocha przy ulicy Stefańskiej, skradli rozmaite rzeczy na parę tysięcy zł. i chcieli już zbiec, gdy w otwartych drzwiach wejścia frontowe, w których jeden ze złodziei stał na czatach, ukazał się wyłudawca. Złodzieje wówczas przemocą zatrzasnęli drzwi przed wyłudawcą, który został w ten sposób poturbowany, następnie wpadł z powrotem do okradzonego mieszkania i usiłował ułotwić się przez tylne drzwi.

Wywiadowca wszczął pościg, do którego przyłączył się również przechodzący w pobliżu plutonowy.

W wyniku pościgu dwóch złodziei zatrzymano. Następnie aresztowano Waszgiela, który udowodnił jednak w sądzie swoje „nabibi”.

RADIO

SOBOTA, dn. 21 maja 1938 r.

6.15 Pieśń por. 6.20 Gimn. 6.40 Muzyka; 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka; 8.00 Audycja dla szkół; 8.10 Przerwa; 8.00 Audycja dla pobor. 11.15 Audycja dla szkół; 11.40 Wilhelm Backhaus gra; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Audycja połudn. 13.00 Wiad. z miasta i prowincji; 13.05 Mała skrzyneczka — prowadzi ciocia Hala; 13.20 Koncert Ork. Rozgt. Wil. pod dyr. Wł. Szczepańskiego; 14.25 „Za chlebem” — nowela Henryka Sienkiewicza; 14.35 Muzyka popul. 14.45 Przerwa; 15.30 Wiad. gospod. 15.45 „Czarodziejski kamień” — słuchowisko dla dzieci; 16.15 „Od Aten do Bayreuth” (IX aud.); „Mozart — syn nieba i ziemi”; 16.50 Pogadanka; 17.00 Transmisja nabożeństwa majowego z Kochawiny; 17.50 Nasz program; 18.00 Wiad. sport. 18.10 „Świeci się pomnik mój” — pogadankę o pomniku Mickiewicza wygł. Jerzy Wyszomirski; 18.20 Recital fortepianowy Zofii Kerntopf-Romaszkowej; 18.50 Program na niedzielę; 18.55 Wil. wiad. sport. 19.00 Audycja dla Polaków za granicą; 19.50 Pogadanka; 20.00 „Gdy zadźwięczą przy piosen ce mandoliny”; 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 Pogadanka; 21.00 Muzyka tan. 21.25 Przerwa; 21.30 „Na chłopskim weselu” fantazja muz. Transmisja do Ameryki; 22.00 „Popularność” — skecz; 22.10 Muzyka tan. 22.50 Ostatnie wiad. 23.00 Tańczymy; 23.30 Zakończenie.

NIEDZIELA, dnia 22 maja 1938 r.

8.00 Sygnał czasu i pieśń. 8.05 Dziennik por. 8.15 Gazetka rolnicza. 8.30 Informacja dla Ziemi Pn. Wschodnich. 8.40 Muzyka poranna. 9.00 Regionalna transmisja z Leszna. Nabożeństwo. 10.30 Muzyka religijna. 11.00 Zespół „Salonowy”. 11.30 Reportaż z życia. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Poranek symfoniczny. 13.00 „W pracowniach plastyków wileńskich u Tymona Niesiołkowskiego” reportaż Kazimierza Kieniewicza. 13.10 „Bogactwo” — fragment z pow. Wandy Mitaszewskiej. 13.30 Muzyka obiad. 14.45 Audycja dla wsi. 15.45 „Hrabia i papryka” — reportaż Stanisławy Harasowskiej z ilustracją muz. 16.45 Koncert solistów. 16.45 „O ochronie budowlanego” — odczyt. 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie. 17.55 W przerwie: Chwila Biura Studiów. 18.54 Teatr Wyobraźni: „Powrót Odysseusza” według Homera. 19.35 „Coby to było, gdyby się zmieniło” — wieczorynka. 20.30 Program na poniedziałek. 20.35 Wil. wiad. sport. 20.40 Transmisja meczu piłkarskiego Polska — Irlandia oraz wiadomości sportowe. 20.55 Przegląd polit. 21.05 Dziennik wieczorny. 21.15 „Obrazoburcy” — Kukułka Wileńska Jerzego Baniewskiego i Aleksandra Rymkiewicza. Opr. muzyczne Kazimierza Skindera. 22.00 „Opowieść o Wagnerze”. 22.50 Ostatnie wiad. 23.00 Koncert życzeń. 23.30 Zakończenie.

Wiadomości radiowe

AMERYKA TRANSMITUJE Z POLSKI „CHŁOPSKIE WESELE”.

Audycje Polskiego Radia o charakterze folklorystycznym cieszą się w rozgłoszeniach zagranicznych dużą popularnością. Dowodzą tego liczne transmisje krajów europejskich, a nawet zamorskich. To też Polskie Radio organizuje często dla broadcastingów zagranicznych koncerty o charakterze ludowym. W sobotę, dnia 21 maja o godz. 21.30 nada je Polskie Radio również audycję ludową p. t. „Chłopskie wesela”, którą transmituje Ameryka dla swych słuchaczy.

Na całość tej fantazji muzycznej złożą się dawniejsze i nowsze melodie, przyspiewki i tańce z różnych dzielnic Polski w opracowaniu Feliksa Rybickiego.

POŁUDNIOWY KONCERT POPULARNY.

W sobotę 21 maja o godz. 13.20 Orkiestra Rozgłoszeń Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego rozpocznie program słynną uwerturą do op. „Mignon” A. Thomasa. Nowością będzie poemat symfoniczny „Szwajcaria” Scassoli. Po raz pierwszy przed mikrofonem rozbrzmiewać będzie „Walc” K. Gałkowskiego znanego muzyka wileńskiego. Ma o znana suita bizantyjska z haletu „Księżniczka” L. Ganne’a jest również warta podkreślenia. Program zakończy bardzo oryginalny walc „Coraz prędzej” Jana Straussa

RECITAL FORTEPIANOWY.

W sobotę 21 maja o godz. 18.20 — Zofia Kerntopf-Romaszkowa odegra przed mikrofonem wileńskim Sonatę op. 109 E-dur Beethovena; z ostatniego okresu twórczości genialnego mistrza. Poprzedzi ją „Siciliana” J. S. Bacha.

Pociąg popularny do Warszawy

W sobotę 21 bm w godzinach wieczornych wyjeżdża do Warszawy pociąg popularny, na który bilety nabywać można w cenie 17 zł. w „Orbisie”.

Autoryzowane Przedstawicielstwo Samochodów

na powiaty: baranowski, nieświecki i słonimski

„CHEVROLET” — „BUICK” — „OPEL”

montażu krajowej wytwórni skoncesjonowanej

Lilpcc, Rau i Loewenstein Sp. Akc.

Henryk Scheerschmidt i Koch

Białystok, Sienkiewicza 27, tel. 3-32.

Katalogi i cenniki można otrzymać w Hotelu „Europejskim” Baranowicze, Wileńska 51, tel. 2-55.

Kurjer Sportowy

Wielki sukces Kolczyńskiego w Chicago

Rozegrany został w Chicago mecz bokserki pomiędzy reprezentacją Europy i Ameryki.

Mecz przyniósł zwycięstwo bokserom Ameryki w stosunku 10:6. Dla barw europejskich najświetniejsze zwycięstwo odniósł reprezentant polski Antoni Kolczyński, który w pierwszej rundzie znokautował wago przeciwnika, Jimmy O'Malley.

Szczegółowe wyniki meczu bokserki Ameryka — Europa podajemy.

W wadze muszej Caalieri (St. Zj.) wygrał Finna Lethinena.

W koguciej — Kainrath (St. Zj.) pokonał na punkty Włocha Sergo.

W piórkowej — Irlandczyk Saunders wygrał na punkty z Eddyem.

W lekkiej Amerykanin Bess zwyciężył na punkty Niemca Nurberga.

W półśredniej jedyny reprezentant polski Antoni Kolczyński znokautował w pierwszej rundzie O'Malley'a. W walce tej agresywny O'Malley, zadawszy naszemu bokserowi parę ciosów w pierwszych

sekundach, w chwilę potem jednak idzie na deski do 8, otrzymawszy cios w szczękę. O'Malley po ciosie tym wstał i oszłomiony usiłuje dalej walczyć. Parokrotnie jeszcze po ciosach Polaka, Amerykanin pada na deski, aż wreszcie sędzia przerwa walkę i ogłasza zwycięstwo Kolczyńskiego przez techniczny nokaut.

W wadze średniej Bockwith (St. Zj.) pokonał na punkty Niemca Baumgartena.

W półciężkiej — Amerykanin Guerrieri wypunktował Niemca Vogla.

Wreszcie w wadze ciężkiej Niemiec Runge uzyskał zwycięstwo na punkty nad Dan Merritem.

Nadprogram dwie walki rozegrali dwaj rezerwowi bokserzy Europy. W wadze muszej Włoch Nardachin wypunktował Amerykanina Boło, a w wadze koguciej Węgier Bondi zwyciężył na punkty Lotmana (St. Zj.).

Zawody zgromadziły 21 tysięcy widzów.

Wyższe Kursy Kultury Fizycznej w Kownie

W roku 1934 utworzone zostały Wyższe Kursy Kultury Fizycznej na Litwie, mające na celu szkolenie instruktorów sportowych.

Na kursy przyjmowane są osoby płci obojga, posiadające świadectwo ukończenia szkół średnich. Program kursu obejmuje ok

res 2-letni, po czym obowiązuje specjalny staż. Przedmioty wykładowe podzielono na 5 grup: nauki pedagogiczne, medycyna teoria WF i teoria PW. Kursy posiadają własną bibliotekę (5 tys. tomów), oraz zakłady badawcze w zakresie fizjologii i antropometrii, tańców narodowych, oraz PW.

Międzypaństwowe mecze lekkoatletów niemieckich

Program międzypaństwowych spotkań lekkoatletów Niemiec na r. b. przedstawia się następująco:

29 bm. Niemcy — Szwecja w Lipsku tylko w konkurencjach chodu.

30 lipca Niemcy — Francja w Paryżu

9 i 10 lipca Niemcy — Dania w Hamburgu.

9 i 10 lipca Niemcy — Polska w Królewcu.

9 i 10 lipca Niemcy — Czechosłowacja w Pradze.

13 i 14 sierpnia Niemcy — Stany Zjedn. w Berlinie.

13 i 14 sierpnia Niemcy — Belgia w Antwerpii.

21 sierpnia trójmecz Niemcy — Holandia — Belgia w Rotterdamie.

27 i 28 sierpnia Niemcy — Szwecja w Sztokholmie.

Na początku października Niemcy — Grecja.

We wrześniu i październiku reprezentacyjna drużyna Niemiec bawić będzie w Japonii.

Zawody samochodowe w Trypolisie

Na zdjęciu szereg maszyn biorących udział w międzynarodowych zawodach samochodowych, jakie odbyły się ostatnio w Trypolisie.

CASINO Podwójny program dla wszystkich

1) **Shirley TEMPLE** w najnowszym swym sukcesie „BUZIACZEK“

2) „Król i chórzystka“ Początki seansów: 2—5—8—10.30

HELIOS Film najsilniejszych wrażeń **Boris KARLOFF** jako „Żółty pirat“ (jego jedno słowo stanowiło o życiu lub śmierci milionów)

Nadprogram: **Wiosna zakochanych** Olwia de Hav. Island, Anita Louise UWAGA: Seanse o g. 4—7—10

Chrześcijańskie kino **SWIATOWID!** Dziś wielki film przygód i sensacji o t. „ZEW DŻUNGLI“

Ceny o niebywałym napięciu. Walki zwierząt z ludźmi. Zwycięstwo prawdziwej miłości. Żew Dżungli—to film jakiego dotąd nie było. Początki: 5, 7 i 9, w niedziele i św. od 1-ej

OGNIKO Dz.ś. Rewelacyjny film polski o dziejach wielkiego miasta zrealizowany wg głośnej powieści Poli Gojawczyńskiej p. t. „Dziewczęta z Nowolipek“

ole główne: Barszczewska, Wiszniewska, Jaraczówna, Wysocka, Cwiklińska, Stępowski i In. Nadprogram: UROZMAIACONE DODATKI. Pocz. seans. o 3-ej, w niedz. i św. o 2-ej.

Sytuacja przemysłu włókienniczego białostockiego

Na kwiecień przypada właściwy sezon wpływu zamówień zagranicznych. Zaczynają się też pierwsze wysyłki eksportowe, w związku ze zbliżającym się sezonem eksportowym w białostockim przemyśle.

Kwiecień br. przyniósł pewną niewielką zresztą — poprawę nastrojów wśród białostockich eksporterów materiałów tekstylnych. Zamówienia eksportowe zaczęły po woli wpływać, aczkolwiek po cenach najbardziej niskich.

Eksport włókienniczy w kwietniu 1938 r. wyniósł 58.008 kg na sumę zł 254.138,37 (w marcu 65.538 kg na sumę zł 289.307).

CHARAKTERYSTYKA RYNKÓW ZBYTU.

Chiny. Wbrew pesymistycznym horoskopom, stawianym jeszcze w marcu r. b. przez tut. eksporterów, dało się zauważyć pewne, nieznaczne na razie, ożywienie na rynku chińskim. Dawni odbiorcy białostockich wyrobów udzieliłi po długiej przerwie zamówienia niewielkie w stosunku do lat ubiegłych, ale przy obecnej szczególnie niekorzystnej koniunkturze w Chinach w związku z działaniami wojennymi, wpływ zamówień z Chin był poniekąd niespodzianką dla tut. eksportu.

Mandżuria. Z rynku mandżurskiego wpływają sporadyczne niewielkie zamówienia, chociaż eksport do Mandżurii w związku z reglamentacją importu staje się co raz bardziej zagrożony.

Rozrywki umysłowe

Rozpoczynamy konkurs miesięczny, który trwa przez 4 numery. Rozwiązania wszystkich numerów można nadsyłać do 15 czerwca.

2 REBUSIKI (po 2 punkty).

SZARADA (1 punkt)

Drugie-trzecie jest tkaniną
Drogą, lecz od dawna znaną.
Pierwsze-trzecie jest osłoną
drzewa, (by nie wysychało)
Całość przedtem była cłowa,
Teraz częściej jest gazowa.

NIEZUPEŁNE DZIELENIE.

4 . . . 7 . . : 3 . . 5

. . . 9 7

. . . 9 .

. . . 7 .

. . . 7 .

Kupuj NASIONA tylko w Centrali Zarobkowej Wilno, Zawalna 28, tel. 21 48

Początek o 2-ej **PAUL MUNI** i „Pasteur“ w nowej pięknej kreacji — sensacyjnym filmie „Prawda zwycięża“ Kolarowy dodatek I aktualna

Indie Bryt. Z rynku indyjskiego uzyskano w kwietniu rb. większe zamówienia, jednak po bardzo niskich cenach. Dalsze zamówienia także stale napływają.

Unia Południowej Afryki. Koniunktura na rynku południowo-afrykańskim uległa poważnemu pogorszeniu z powodu niekorzystnych warunków ekonomicznych w tym kraju. Stan ten pogarsza jeszcze przerwa międzysezonowa, jaka rozpoczęła się już na tym rynku. Odczuwa się też b. silną konkurencję przemysłu włoskiego, który, pracując na tym rynku od wielu lat, zdołał na nim mocno zakorzenić się.

W najbliższych dniach wyjeżdża do wschodnich prowincji Afryki angielskiej (Kenia, Uganda, Tanganika) wysłannik białostockich eksporterów dla spenetrowania tych rynków.

Egipt. Na rynku egipskim panuje ożywienie w zakresie białostockich towarów, a na wet wpływają zamówienia.

Syria. Niekorzystne położenie gospodarcze kraju paraliżuje wielkie możliwości lożacyjne na białostockie wyroby.

Irak. Eksport do Iraku rozwija się stosunkowo pomyślnie, pomimo b. niskich cen na białostockie wyroby, panujących na tym rynku.

Rynek południowo-amerykańskie. Nie wielkie zamówienia stale napływają.

Holandia. Wpłynęły niewielkie zamówienia z Holandii na tkaniny.

Giełda zbożowo-towarowa i Inniarska w Wilnie

z dnia 20 maja 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. przytęł Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg -co wag. st. zał.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejszych ilościach. W złotych:

Żyto I stand.	696 g/l	19.50	20.—
„ II	670	19.—	19.50
Pszonica I	748	26.25	27.25
„ II	726	25.25	26.25
Jęczmień I	678/673. (kasz.)	—	—
„ II	649	17.—	17.50
„ III	620,5 (past.)	16.50	17.—
Owies I	468	18.75	19.25
„ II	445	18	18.75
Gryka	631	16.75	17.25
„	610	16.25	16.75
Mąka żytnia gat. I 0—50%		32.—	33.—
„ „ I 0—65%		29.—	30.—
„ „ II 50—65%		—	—
„ „ razowa do 95%		22	23.—
Mąka pszen. gat. I 0—50%		41.50	42.—
„ „ I-A 0—65%		41	41.50
„ „ II 30—65%		32.—	33.—
„ „ II-A 50—65%		23.75	24.25
„ „ III 65—70%		20.—	21.—
„ „ pastewna		16.25	17.—
„ „ ziemniaczana „Superior“		34.50	35.—
„ „ „Prima“		—	—
Otręby żytnie przem. stand.		13.—	13.50
Otręby pszen. śred. przem. stand.		13.—	13.50
Wyka		—	—
Lubin niebieski		12.75	13.25
Siemię lniane b. 90% f-co w. s. 7.		48.50	49.50
Len trzepany Wolożyn		1450.—	1490.—
„ „ Horodziej		1900.—	1940.—
„ „ Traby		1450.—	1490.—
„ „ Mlory		1400.—	1440.—
Len czesany Horodziej		2120.—	2160.—
Kądział horodziejiska		1530.—	1570.—
Targaniec moczony		750.—	790.—
„ „ Wolożyn		920.—	960.—

Spis zapowiedzi nr. 10/38.

Zapowiedź

Podaje do ogólnej wiadomości, że 1) niezłoty Filipowicz Ryszard, urzędnik pocztowy, zamieszkały w Wilnie, ulica Kałwaryjska nr. 21, syn Wacława i Stefani z domu Kolesińska, małżonków Filipowiczów; 2) niezłota Chojecka Jadwiga Maria, zamieszkała w Wilnie, ulica Lwowska nr. 13, córka Alfonsa i Stanisławy z domu Onufrowicz, małżonków Chojeckich II voto Krymska, chcą zawrzeć związek małżeński Solec Kujawski, dn. 18 maja 1938 r. Urzędnik stanu cywilnego Krymski

Spis zapowiedzi nr. 10/38.

Zapowiedź

Podaje do ogólnej wiadomości, że 1) niezłoty Filipowicz Ryszard, urzędnik pocztowy, zamieszkały w Wilnie, ulica Kałwaryjska nr. 21, syn Wacława i Stefani z domu Kolesińska, małżonków Filipowiczów; 2) niezłota Chojecka Jadwiga Maria, zamieszkała w Wilnie, ulica Lwowska nr. 13, córka Alfonsa i Stanisławy z domu Onufrowicz, małżonków Chojeckich II voto Krymska, chcą zawrzeć związek małżeński Solec Kujawski, dn. 18 maja 1938 r. Urzędnik stanu cywilnego Krymski

Nauka i Wychowanie

POTRZEBNY korepetytor z matematyki i fizyki Wilno, Legionowa 26 m. 5.

Do akt. Nr Km. 560/38.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Święcianach Bazylio Stanisław, zamieszkały w Święcianach przy ul. 11 Listopada Nr 2 na zasa dzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dn. 2 czerwca 1938 r. od godz. 9.30 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Michalina-Zuzanny, Bianki-Reginy i Piotra Dąbrowskich, znajdujących się w majątku Wiktorzyki, gminy kiemieliskiej, składaających się z 123 sztuk drzewa sosnowego, oszacowanych na łączną sumę 1320 zł., którą można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. Święciany, dn. 18 maja 1938 r.

Komornik St. Bazylio

LEKARZE

DOKTOR

Janina

Piotrowicz Jurcenkowa

ordynator szpitala Sawicz.

Choroby skórne, weneryczne i kobiece

przeprowadziła się

na ul. Jagiellońską 16 m. 6, tel. 13-68.

Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR

Zeldowicz

Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narządów moczowych od godz. 9—1 i 5—8 w.

DOKTOR

Zeldowiczowa

Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

DOKTOR

M. Fejgenberg

UROLOG

Choroby nerek, pęcherza moczowego i męskich narządów płciowych. Wileńska 25,

tel. 27-90. Ordynuje od 4—7.

LEGARZ-DENTYSTA

S. Spalter

przeprowadz. na ul. Wileńskiej 19

Nowoczesna protezyka dentystyczna — porcelanowe koronki.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz.

— ul. Jakuba Jasińskiego 1a—3, róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

Kupno i sprzedaż

DOM z sadem i ogrodem warzywnym, obszar przeszło 3300 m kw. sprzedam lub zamienię na dobry folwark. Dwieście się: Wilno, ul. Lwowska 22a 4.

DOM Z PLACEM z powodu wyjazdu do sprzedania. Cena 12.000 zł. Majowa 10

LETNISKA

LETNISKO 2 umebłowane letniska w jednym domu w folw. Górka, pow. oszmiański, w lesie sosnowym, przy rz. Łoszy. Odległość od st. kol. Gudogaj 4 km. Wszystkie produkty na miejscu. Informacje ul. Sierakowskiego 20—10 od godz. 11—13 i 16—18.

LOKALE

MIESZKANIE 6 pokojowe z wszelkimi wygodami, z centralnym ogrzewaniem do wynajęcia, ul. Gdańska 6.

POKÓJ ze wszystkimi wygodami do wynajęcia od 1 czerwca, zaułek Dobroczyzny 2a m. 16.

PRACA

WYKWALIFIKOWANY fryzjer męski z kartą rzemieślniczą poszukuje pracy. Adres — Nieśwież, ul. Piłsudskiego 7, Józef Majcherski.

MŁODA KOBIETA poszukuje pracy do małej rodziny na pokojówkę, służącą. Prosta 21, mieszkanie Burnejko.

AGENCI handlowi, agentki — poszukują do pracy za wynagrodzeniem prowizyjnym. Wiadomość w Adm. „Kuriera“ w godz. 10—12.

RÓŻNE

ZA 5 ZŁ. FUTRO przechowujemy przez czło lato. Zaś futra powierzone nam obecnie do naprawy przechowujemy bezpłatnie. Przeróbka może być zrobiona jesienią po ukazaniu się ostatnich zurnali.

Skład futer SWIRSKI, Wilno Niemiecka nr 37, telefon 8-28.

NOWOŚĆ! obecnie bardzo aktualna, B. I. Święciecki „Unia krajów chrześcijańskich“. Cena zł. 3. Ządać w księgarniach. Wydawn. „Dobra Prasa“ — Wilno. Zawieszona 30.